

Ureja: glavni in odgovorni urednik P. Gunčar in uredniški odbor — Člani uredniškega odbora: Anton Miklavčič, Viljem Zirkelbach, Boris Pertot, Ivan Mauser, Anica Rozman, Tine Rojina, Ivo Jereb, inž. Franc Indihar, Katarina Lupša, Janko Zupan, inž. Alenka Korče, Lea Miklus, Pavla Konc in Francka Zupan — Telefon številka 2881 do 2884 — Tisk: ČP Gorenjski tisk v Kranju

LETO VI. ● 25. IV. 1963 ● ST. 4

tekstilec

GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA TEKSTILINDUS — KRANJ

Pripravljamo statut podjetja

O statutu in njegovem pomenu smo že pisali in sicer v drugi številki Tekstilca. Takratni sestavek dovolj razumljivo pove, kako velik pomen bo imel statut, če bo pravilno in smiselno izdelan, pove pa tudi kakšen bo približno postopek od prvih priprav pa tja do sprejetja.

V današnjem sestavku bomo prikazali, kaj vse je bilo v tem pogledu že narejenega in kdo vse trenutno na tem vprašanju dela.

Na pripravah za statut našega podjetja je dosedaj delala komisija za sestavo statuta, ki jo je imenoval UO podjetja. Komisija je že izdelala program statuta, ki predstavlja predvsem bodoča poglavja statuta s kratko orisano vsebino posameznih poglavij. Ta program se namenoma ne spušča niti v konkretne formulacije posameznih členov niti ne določa rešitve, ki bi jih po posameznih vprašanih statut moral obsegati. Tako je komisija ravnala zato, ker smatra, da mora biti statut našega podjetja predvsem izraz volje in teženj kolektiva oziroma vsaj čim širšega kroga sodelujočih. Le-ti naj dokončno odločajo o posameznih vprašanih in o formulaciji členov statuta.

Da bi bil torej krog tistih, ki bi pripravljali posamezne teze za statut čim večji, je komisija predlagala sindikalni organizaciji, naj imenuje pet podkomisij, ki bodo samostojno izdelovale predloge za pet osnovnih področij, ki jih mora statut urediti. Sindikalna organizacija je predlog sprejela in imenovala naslednje komisije:

— KOMISIJO ZA IZDELAVO PROGRAMA,
— KOMISIJO ZA SAMOUPRAVLJANJE,
— KOMISIJO ZA DELOVNA RAZMERJA,
— KOMISIJO ZA DELITEV SREDSTEV, FINANČNO POSLOVANJE IN PLANIRANJE,
— KOMISIJO ZA ORGANIZACIJO.

Da bi te podkomisije imele neke osnove za uspešnejše delo, jim je komisija pripravila material, ki vsebuje ustrezno problematiko, ločeno za posamezna področja. Pri obravnavi te problematike morajo imeti komisije pred

oči to, da je treba točno poznati dosedanje predpise, ki ta področja obravnavajo, da je treba pregledati dosedanje funkcioniranje predpisov na posameznih področjih in da je v okviru problematike treba predlagati nove in primernejše rešitve, če je potrebno. Seveda delo komisij ne bo omejeno zgolj na pripravo statuta, temveč bi moralo obsegati tudi predloge, ki bi jih bilo treba upoštevati pri sestavi bodočih internih predpisov, in tudi tiste predloge, ki jih v interni zakonodaji niti ne bo možno upoštevati, čeprav so pa za redno in pravilno poslovanje podjetja potrebni.

Komisije bodo dobile tudi omejeni program statuta podjetja. V nadaljevanju navajamo nekaj problematike oziroma nekateri vprašanja iz posameznih področij, katera vsebuje omenjeno gradivo za delo komisij, in to:

SAMOUPRAVLJANJE...

— Ali bomo v podjetju obdržali sedanji sistem samoupravnih

organov ali pa bi vpeljali več stopenj obratnih delavskih svetov, in sicer za primer: obratni delavski sveti predilnic kot obračunskih enot in obratni delavski svet predilnice kot celote itd.
— Koliko članov naj bi imeli obratni delavski sveti in koliko Centralni DS v prihodnje, saj dosedanje številke prav gotovo niso pravilne ker niso določene na enotnem kriteriju.

— Točno je treba določiti pristojnosti ODS.

— Kakšen naj bo odnos vodje ekonomske enote do samoupravnih organov in kakšen do nadrejenih po upravni liniji?

— Ali bomo CDS preimenovali v skupščino?

— Ali bi organizirali CDS po zgledu zvezne ljudske skupščine (dalje na 2. strani)

Za 1. maj čestitajo

vsem članom delovnega kolektiva

*samoupravni organi, družbeno - politične organizacije
uprava in uredništvo*

Skupščina sindikalne podružnice podjetja ni izpolnila pričakovanj

Skupščina je bila 29. marca 1963. Udeležba: kot predstavnika okrajnega sindikalnega sveta sta se skupščine udeležila tov. Horjak in Bohanec

Od 69 voljenih delegatov jih je bilo navzočih 48. Posebno pa bi pohvalil polnoštevilno udeležbo vodilnega osebja uprave.

Ze referat predsednika tov. Ančke Rozman je poleg doseženih uspehov v letu 1962 dovolj jasno nakazal bodoče naloge ter vrsto problemov in težav o katerih bi skupščina morala razpravljati in za katere bi morala poiskati ustrezne načine in oblike reševanja oziroma postopnega izboljševanja.

Kot važnejše naloge so bile nakazane: izdelava statuta delovne organizacije, doseganje količinske

in kakovostne proizvodnje, smotnejša organizacija in racionalnejše poslovanje, sistem nagrajevanja, nadaljnje delo pri decentralizaciji delavskega samoupravljanja, izboljševanje medsebojnih odnosov, kako izboljšati delo sindikalnih podružnic ekonomskih enot itd.

Kot problemi pa so bile našteje naslednje zadeve: kvaliteta izdelkov, nepravilna organizacija dela, izdelava slabših artiklov na račun boljših, informiranje članov kolektiva, delovna disciplina, čistoča na delovnem mestu, stanovanjsko vprašanje, brezposelnost mater izven delovnega časa, problem varstva otrok zaposlenih mater, 42-urni tedenski delavnik, zaposlovanje invalidov itd. Čeprav je predsednica zares

vsestransko nakazala o katerih nalogah in problemih je treba razpravljati pa razprava še zdaleka ni bila zadovoljiva, saj je

Predsednica sindikalne podružnice, Ančka Rozman, med referatom

vanjo poseglo le 9 članov, (od teh le nekateri res konkretno in koristno!), in sicer:

— Predstavnik ZB je na dolgo in široko govoril o delu komisije ZB in prav podrobno tudi o njenem letošnjem programu dela.

Zdi se mi, da nekateri člani kolektiva ne ločijo kdaj in kje se razpravlja o tej ali oni zadevi, nekaterim pa celo ni jasno o čem se na nekem forumu lahko raz-

(dalje na 7. strani)

Iz vsebine:

- Sprejeta je nova ustava Socialistične federativne republike Jugoslavije
- Volitve v skupščino
- Pavla Mravlje pripoveduje
- Dopusti se bližajo
- Obratne nesreče za januar in februar
- Zakaj smo povečali osnovni plan
- Kako so ekonomske enote izpolnile plan za prvo četrtletje
- Zanimivo
- Kako bo letos z dopusti, regresi itd.
- Komuna — gospodarska organizacija
- Tehnične izboljšave in izumi v podjetju
- Članski sestav: skupščine, tovarniškega odbora in IO sindikalnih podružnic EE so bili zelo uspešni
- Sindikalni občni zbori

Delegati na sindikalni skupščini

1. maj

V slavnostnih sestavkih ob 1. maju pogosto beremo, da je leta 1886 na 1. maj stavkalo v Ameriki 340 tisoč delavcev. Policija je na stavkajoče streljala, štirje pa so bili obojseni na smrt. V spomin na ta dan delavci vsega sveta praznujejo svoj praznik. Res je, da ima praznovanje 1. maja svoj temelj na tem dogodku, vendar mislim, da pomen praznika dela ni v obujanju spominov na ta dan pred toliko leti, ampak da je 1. maj živ praznik, praznik solidarnosti proletariata vsega sveta in dan, ko delavski razred vsakega naroda posebej pregleduje uspehe v borbi za svoje pravice in za boljše življenje. Stopnja razvoja in položaj delavskega razreda v posameznih deželah sta različna in tako bo različno tudi obeležje praznovanja delavskega praznika v raznih delih sveta. Francoski delavci bodo praznovali 1. maj v znamenju uspešno zaključene stavke rudarjev, v mnogih mladih državah ga bodo praznovali v znamenju pravkar urejene neodvisnosti, v drugih deželah zopet v znamenju zaostrene borbe za osvoboditev izpod kolonializma.

Naš delovni človek pa ga bo praznoval v znamenju pravkar sprejete ustave — prve socialistične ustave na svetu, ki obenem uzakonja (dalje na zadnji strani)

Dopusti se bližajo

V tem sestavku ne bomo govorili o tem, kje in kako bomo preživeli dopust, ampak o tem, kakšni bodo naši osebni dohodki v času glavnih dopustov in kako bomo prišli do njih.

Znano je, da so naši osebni dohodki vezani izključno na proizvodnjo in da ustvarjamo sredstva za osebne dohodke samo takrat, kadar proizvajamo. Zato je potrebno, da si sredstva za čas, ko proizvodni obrati zaradi izmen-

skih ali kolektivnih dopustov ne bodo delali v polnem obsegu, prihranimo. Obratni delavski sveti dajejo v ta namen vsak mesec določen znesek v rezervo.

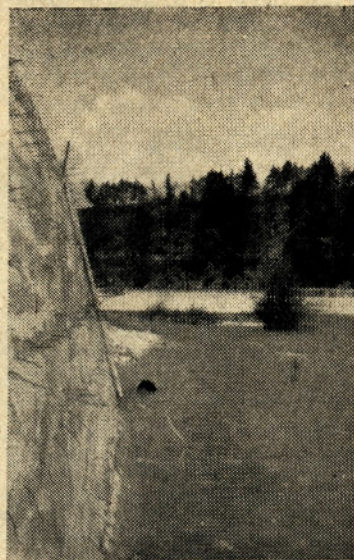
V osnovnem planu obratovanja je za vsak obrat predvideno koliko dni bo znašal kolektivni oz. izmenski dopust in kdaj ga bodo v posameznih obratih izkoristili. Na osnovi tega plana je lahko predvideti, koliko sredstev bodo

posamezne EE kljub dopustom dosegle v mesecu juliju in avgustu in koliko sredstev bo treba prihraniti za normalno izplačevanje osebnih dohodkov v teh dveh mesecih. Za »normalne« osebne dohodke v teh dveh mesecih je treba računati povprečno višino izplačil v mesecih s 27 delovnimi dnevi, ki predstavlja navadno nekako 90 odst. doseženih sredstev. Ta podatek je seveda zelo grob. Preciznejše bi bilo povprečje izplačanih osebnih dohodkov v mesecih od začetka leta do dopustov. Ker tega podatka seveda še ni, lahko vzamemo namesto njega višino izplačanih osebnih dohodkov od januarja do marca. — Podatki o potrebni rezervi izračunani na ta način, pa pomenijo,

da se v času dopustov zadovoljimo s takšnimi osebnimi dohodki, kot smo jih imeli v prvih treh mesecih letošnjega leta.

Ekonomske enote so v prvih treh mesecih že ustvarjale rezervo za dopuste (nekateri so nekaj prihranili tudi od lanskega leta), vendar je višina prihranjenih sredstev po EE zelo različna in bodo morale nekatere ekonomske enote (zlasti vezane) v preostalih treh mesecih zelo preudarno gospodariti s sredstvi, da ne bo prišlo do težav, kijih poznamo iz preteklega leta.

V naslednjem podajamo nekatere bistvene podatke, ki naj pomagajo obratnim delavskim svetom pri orientaciji v pogledu ustvarjanja rezerve za dopuste.

Se en posnetek obrežnega zidu

Tabela 1

Ekonomska enota	S proizvod. predvid. sred. julij avgust		Potrebna sredstva jul.-avg.	Potrebna rezerva za julij avgust skupaj			Že ustv. rezerva	Potrebno vlagati še 3 mes. po
Predilnica I	9084	10153	25974	3903	2834	6737	44 %	1248
Predilnica II	6733	7527	19252	2893	2099	4992	26 %	1228
Tkalnica I	27112	30300	77508	11642	8454	20096	65 %	2328
Tkalnica II	21117	23601	60366	9066	6582	15648	50 %	2587
Plem. I	17330	11028	38286	1813	8115	9928	38 %	2043
Gravura	2213	1408	4884	229	1034	1263	56 %	186
Plem. II	2844	6462	12568	3440	—	3440	55 %	511
Termocentrala	1764	1849	4882	577	592	1269	21 %	334
Vzdrž. obr.	9525	9970	26312	3631	3186	6817	28 %	1627
Splošna upr.	11488	12026	31750	4387	3849	8236	41 %	1620

Tabela 2

Ekonomska enota	S proizvod. predvid. sred. julij avgust	Izpl. za dop. višini Ø jan.-marec	Potrebna rezerva	Ze ust. rezerva 31. marca	Potrebno vlagati še 3 mes. Ø po
Predilnica I	19237	25187	5950	50 %	985
Predilnica II	14260	17578	3318	39 %	670
Tkalnica I	57412	75355	17943	73 %	1610
Tkalnica II	44718	53813	9095	87 %	403
Plemenitilnica I	28358	33445	5087	75 %	429
Gravura	3621	4371	750	94 %	15
Plemenitilnica II*	2844	5664	2820	68 %	304
Termocentrala	3432	4302	870	31 %	201
Vzdrževalni obrati	19124	24885	5761	34 %	1275
Splošna uprava	23514	29834	6320	53 %	982

Op.: * Samo julij, ker ima plemenitilnica II ves dopust v juliju.

Razlike med podatki v prvi in drugi tabeli so velike in to med posameznimi EE toliko večje, kolikor večje so bile razlike v višini izplačil v prvih treh mesecih letošnjega leta. Na podatke o potrebni rezervi se lahko zanesemo le, če bodo sredstva, predvidena s proizvodnjo za julij in avgust, takrat res tudi dosežena. Če pa bodo ekonomske enote v mesecih dopustov dosegle več sredstev kot je predvideno, pa bo potrebna seveda ustrezno manjša rezerva. V splošnem vzeto, bodo potrebni najbrž zneski, nekje med številkami navedenimi v prvi in drugi tabeli.

Upamo, da bodo ti podatki koristni in jih bodo obratni delavski sveti s pridom uporabili pri vodenju politike delitve sredstev za osebne dohodke v prihodnjem obdobju.

Anton Miklavčič

Obratne nesreče za januar in februar

1. Jernej Bergant, Delovno mesto: strojni inšpektor.

Vzrok in opis nezgode: Na poti iz mehanske delavnice v predilnico mu je zaradi poledice spodrsnilo in je padel na levo roko ter si jo poškodoval.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 27 delovnih dni, oziroma 216 ur. — Izguba narodnega dohodka je 174.960 din, podjetje je izplačalo 2188 dinarjev, socialno zavarovanje pa 56.898 dinarjev; skupaj je bila izguba v času bolezni 234.046 dinarjev.

2. Janez Jelovčan, Delovno mesto: delavec pri kondenzacijskem stroju.

Vzrok in opis nezgode: Imenovani je v komori kondenzacijskega stroja hotel odviti blago, ki se je zaradi slabega šiva odtrgalo in navilo na vodilni valj, ki je nameščen dva metra visoko. Ko se je vzpenjal po lestvi obut v cikle, mu je spodrsnilo. Ko je omahnil, se je zadel z levo roko ob zelo razgreto oblogo kondenzacijske komore in se opeknel.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 3 dni oziroma 24 ur. — Izguba narodnega dohodka je 19.440 dinarjev. Podjetje je izplačalo 2294 dinarjev. Skupaj je izguba v času bolezni 22.134 din.

3. Pavel Berčič, Delovno mesto: mizar.

Vzrok in opis nezgode: Ko je popravil stare zaboje se je zbodil s starim žebeljem v sredinec desne roke.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 8 delovnih dni oziroma 64 ur.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 8 delovnih dni oziroma 64 ur. — Izguba narodnega dohodka je 54.840 din. Podjetje je izplačalo 10.483 din. Skupaj je izguba v času bolezni 65.323 dinarjev.

4. Maurija Dovjak, Delovno mesto: prisukovalka.

Vzrok in opis nezgode: Imenovana je nabirala Hrdina cevke, ki so lesene in so na spodnjem koncu obložene z železnimi obročki. Ker je bil obroček pokvarjen, se je zbodila v prst leve roke.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bila 9 delovnih dni oziroma 72 ur. — Izguba narodnega dohodka je 57.320 dinarjev. Podjetje je izplačalo 8042 dinarjev. Skupaj je izguba v času bolezni 65.362 dinarjev.

5. Martin Zaletež, Delovno mesto: poklicni gasilec.

Vzrok in opis nezgode: Ko je dvignil polni balon, ga je zabolelo v komovcu desne roke.

Izguba v denarju in času: v staležu bolnikov je bil 11 delovnih dni oziroma 88 ur. — Izguba narodnega dohodka je 71.280 dinarjev. Podjetje je izplačalo 14.050 dinarjev. Skupaj je izguba v času bolezni 85.330 dinarjev.

6. Janez Dolinar, Delovno mesto: krovce.

Vzrok in opis bolezni: Ko je ponesrečen smodil galerijo pri novem raztezalnem stroju, je v naglici segel z obema rokama v vedro z vročo smolo namesto v vedro, kjer je imel pesek. Pri tem je dobil večje opekline na obeh rokah.

(dalje na 8. strani)

Pripravljamo statut podjetja

(dalje s 1. strani)

v novi ustavi, ki ima različne domove po delovnih področjih?

— Opredeliti bo treba pristojnosti CDS.

— Obdelati bo treba način dela CDS, ker dosedanj ni najboljši. — Komisija bo morala razčistiti značaj in delovno področje upravnega odbora, ker je pričakovati, da bodo prav tu prišle nove spremembe v smeri izvolitve, članstva, sestave in delovnega področja.

— Posebno vprašanje je vprašanje komisij samoupravnih organov.

— Obdelati bo treba tudi vprašanje neposrednega odločanja kolektiva itd.

DELOVNA RAZMERJA

— Statut bo moral obsegati glavna načela o delovnih razmerjih, medtem ko bi poseben pravilnik o delovnih razmerjih moral zajeti podrobno obdelana načela o delovnih razmerjih.

— V novem pravilniku o delovnih razmerjih bo morala biti določena pristojnost obratnih delavskih svetov glede sklepanja in odpuščanja delovnih razmerij ter glede disciplinske odgovornosti. Statut bo moral med drugimi načeli zagotoviti delavcu pravno varnost v delovnem razmerju. Osnova te pravne varnosti je, da se določijo konkretna načela, kdaj in kako je mogoče delavcu odpovedati, ukiniti delovno mesto, delavca prestaviti itd. (Teh načel namreč v naših dosedanjih predpisih ni!)

— Točno bo treba obdelati kako, kdaj in kje delavec disciplinsko in materialno odgovarja za škodo, ki jo pri svojem delu v podjetju povzroči.

— Kako bomo rešili strokovno izobraževanje, način strokovnega

izpopolnjevanja v podjetju in izven podjetja itd.

— Statut mora obsegati tudi glavna načela o higiensko tehničnem varstvu pri delu, o socialnih aktivnostih podjetja itd.

— Kakšen bo princip stanovanjske politike?

— Itd.

DELITEV SREDSTEV, FINANČNO POSLOVANJE IN PLANIRANJE

— Statut naj predvidi, katere sklade ima podjetje, kateri organ s posameznimi skladi razpolaga in končno: ali se sredstva skladov delijo tudi na e. e., in katera sredstva, v kakšni višini itd.

— Važno je vprašanje pridobivanja sredstev (kredit, lastna sredstva itd.). Statut bo moral obsegati tudi načela o pridobivanju in o uporabi teh sredstev.

— Vprašanje interne finančne kontrole, obsega, značaja in organizacije (kot posebna upravna služba, kot komisija organov samoupravljanja).

— Načela o planiranju, zlasti načelo obveznosti in vsklajenosti planov, sankcij za kršitev planov in odnos planov podjetja do občinskih in drugih državnih planov.

— Statut bi točno moral prikazati, katere plane ima podjetje (dolgoročne, operativne) itd.

— Temeljna načela formiranja dohodka ter delitev; sredstva, ki se iz dohodka odvajajo v sklade; osebni dohodki; delitev osebnih dohodkov po e. e. oziroma po obračunskih enotah; formiranje dohodka po prihranku na materialu itd. Temeljna načela o Pravidnikih o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov.

Komisija bo morala izluščiti tista poglavja, ki so za poslovanje podjetja temeljna. Postaviti bo morala načela, ki imajo za podjetje največji pomen, so od volje podjetja odvisna in niso podvržena vsakodnevnim spremembam.

ORGANIZACIJA

— Program statuta obravnava v drugem poglavju poslovni predmet podjetja. Pregledati bo treba, če sedanja formulacija poslovnega predmeta odgovarja.

— Statut naj vsebuje načelo in postopek glede ustanavljanja novih organizacij (podjetij, zavodov itd.). Kakšen naj bo odnos matičnega podjetja do novoustanovitvenega.

— Važno je vprašanje ekonomskih enot, ki ga je treba rešiti v sodelovanju s komisijami za samoupravljanje. Naše ekonomske enote so po teoriji le obračunske enote. Vprašanje je, če naj obdržijo dosedanj značaj tudi v prihodnje ali pa bomo težili za praviimi ekonomskimi enotami.

— Ustanavljanje in ukinitve ekonomskih enot. Pravice teh enot itd.

— Delitev dohodka po EE.

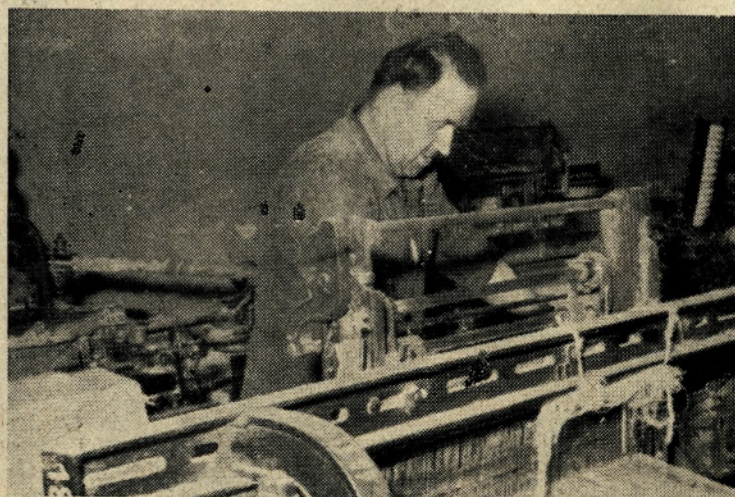
— Kako je s sedanjo organizacijsko shemo? Ali odgovarja potrebam?

— Itd.

Razumljivo je, da je to le majhen delček vseh tistih vprašanj, ki jih bomo morali obdelati in v statutu kar najbolje tudi zajeti. Ni dvoma, da je to težka naloga, ki je ne more ustrezno rešiti niti nekaj strokovnjakov niti peščica predstavnikov družbeno-političnih organizacij, temveč le kolektiv kot celota. Jasno pa je, da so za pravilno in dobro delo v tej smeri polno odgovorni samoupravni organi, družbeno-politične organizacije in seveda tudi omenjene podkomisije z glavno komisijo na čelu. Če bodo vsi naštetih znali iskati pravilne oblike za ustrezne razprave in za smiselno sodelovanje članov kolektiva, potem bo končni rezultat STATUT PODJETJA, ki ga ne bomo večkrat letno spreminjali zaradi raznih pomanjkljivosti, ki ne bo razumljiv le nekaterim članom, temveč vsaj večini. Dobili bomo statut, ki bo jasno in precizno govoril o vsem tistem, kar član kolektiva potrebuje za svoje delo, za poznavanje razmer in predpisov, za svojo orientacijo.

CLANI KOLEKTIVA!

Naša naloga in dolžnost je, da se po vseh teh in drugih vprašanjih pripravimo, da bomo lahko v pravem trenutku posegli v razprave in tako po svojih močeh prispevali sprejeti odgovarjajoči statut našega podjetja!

Od hitrega popravila je v veliki meri odvisna tudi količinska proizvodnja v oddelku

Zakaj smo povečali osnovni plan

Plan proizvodnje za leto 1963 je sprejel CDS 5. decembra 1962. Ta plan je baziral na telihi elementih:

- Zajamčen je 30 odst. osnovnih surovin, katere je potrebno v letu 1963 ostvariti skozi izvoz;
- določene izvozne kvote v skladu z izvozom celotne tekstilne industrije;
- vspladitev proizvodnega plana podjetja z materialnim bilansom tekstilne industrije Jugoslavije.

Na teh osnovah je bil izdelan osnovni plan in je kot tak bil v celoti vsklajen z republiškimi in zveznimi proporcijami. Ker pa tako postavljen plan ni omogočal polno izkoriščanja kapacitet, niti istega bruto produkta in dohodka podjetja kot v letu 1962, kar bi dovedlo seveda do stagniranja osebnih dohodkov, smo analizirali vprašanje, če je možno s povečanim izvozom pokriti primanjkljaja in v celoti koristiti razpoložljive kapacitete. Na osnovi podatkov je bil napravljen rebalans osnovnega plana, ki sloni na predpostavki, da je z zvišanim izvozom tkanin, pri 30-odstotni lastni oskrbi s surovinami, možno v celoti koristiti kapacitete in tako doseči tak bruto produkt in dohodek podjetja, ki bo dopuščal možnost (ob stvaritvi planskih nalog delno zvišanje osebnih dohodkov. Če označimo doseženi izvoz v letu s 100 odstotki, potem iznaša predvideni izvoz za leto 1963 123,5 odstotka. Ta količina izvoza ne pokriva samo vse kapacitete, temveč jamči tudi za večje prehodne zaloge osnovnih surovin krajem 1. 1963.

Rebalansirani osnovni plan za leto 1963 nasproti izvršitvi plana za leto 1962 nam kaže naslednje indekse: (Glej razpredelnico!)

Da je plan 1963, ki je v odnosu na leto 1962 povišan v vseh ključnih postavkah realen, nam kažejo podatki do 10. aprila 1963, ko so ekonomske enote dosegle komulativno od 1. januarja dalje v preji efekt. kg 100 odstotkov, v vati kg 106 odstotkov, surovine tkanine tm 105 odstotkov, votki 103 odstotke, got. tkanine tm 99 odst., kv. metrov 99 odstotkov.

Preskrba z bombažem se stabilizira in predvidoma ne bo prihajalo do takih težav kot v začetku leta. Tudi izvoznik zaključkov je trenutno zaključenih preko 70 odstotkov, kar daje možnost ostavitve postavljenih proizvodnih nalog.

Se vedno pa obstoja problem kvalitete, ki je ostala na višini lanskega leta. Kljub stalnemu spremljanju podatkov ter izvajanju odgovarjajočih ukrepov s strani EE, ni bistvenega poboljšanja.

Mnogo boljša kot lansko leto, pa je izvršitev proizvodnje po asortimentu. Komulativno smo v I. četrtletju dosegli povprečne cene tkanin v odnosu do planiranih povprečnih cen:

- v prodaji za trgovinsko mrežo 94,3 odstotka,
- v prodaji konfekcije 98,9 odst.,
- v izvozu 96,1 odstotka,
- v prodaji skupaj 99,4 odstotka.

Poleg vsega pa nas v letošnjem letu čaka naloga, ki ni majhna in to: montaža 400 avtomatskih stavov, ter v februarju prihodnjega leta še nadaljnjih 200 stavov. S to zamenjavo mehaničnih stavov za avtomatske zaključujemo prvo fazo avtomatizacije. Nadaljnja avtomatizacija tkalnic pa je odvis-

na predvsem od adaptacij in novogradnje tkalnic, katere bo potrebno začeti v najkrajšem času. Razen tega je predvidena med večjimi strojnimi investicijami še montaža škrobilnega stroja v obratu II in montaža kalandra v plemenitilnici I ter postavitev poizkusnega tiskarskega stroja v gravuri.

Z izvedbo teh investicij se mora v mnogočem popraviti stanje tudi na področju kvalitete.

Proizvodne naloge, ki so jih sprejele EE za leto 1963 so na osnovi dosedanjih rezultatov izvedljive in jih bo delno celo možno prekoračiti, seveda le, če bomo delali vestno in prizadevno.

T. C.

PREDILNICE	Obrat I	Obrat II	Skupaj
bomb. mik. preja	88,9 %	82,3 %	86,8 %
stan. mik. preja	239,0 %	—	239,0 %
skup. mik. preja	103,9 %	82,3 %	97,5 %
česana preja	125,6 %	116,8 %	118,3 %
vigogne preja	107,1 %	96,2 %	101,4 %
skupaj preja	105,0 %	91,1 %	101,1 %
vata	95,2 %	—	95,2 %
TKALNICE			
tm	97,3 %	116,5 %	102,6 %
votki	99,2 %	118,2 %	104,8 %
PLEMENITILNICE			
tm	98,4 %	110,3 %	101,8 %
m ²	100,5 %	109,2 %	103,2 %

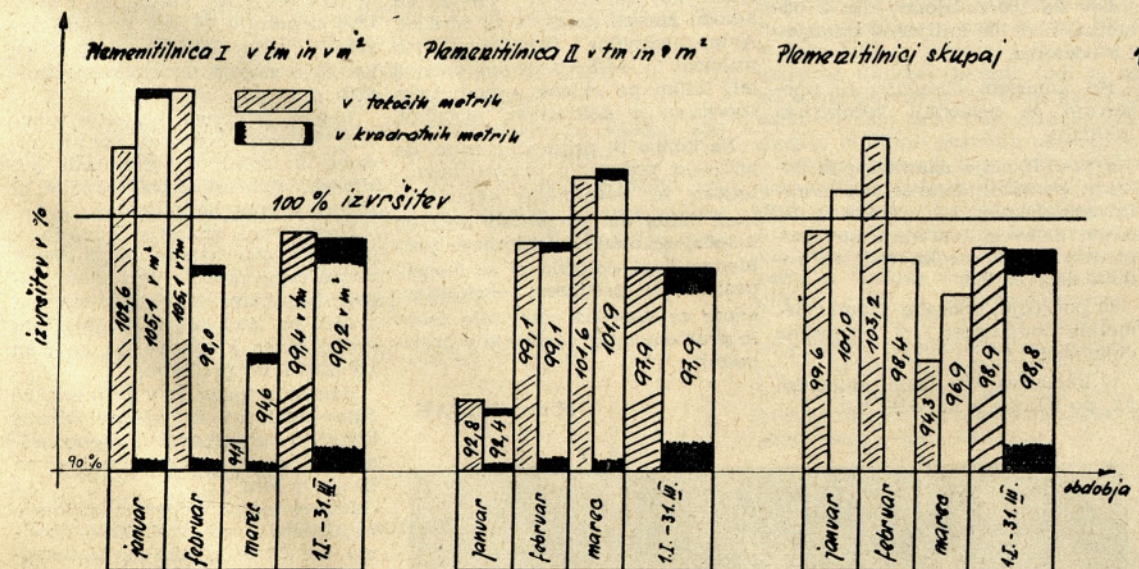
ZANIMIVO

Preberite!

— Morda vsi še ne veste, da je 7. aprila Zvezna skupščina na skupni seji Zveznega zbora in Zbora proizvajalcev sprejela novo ustavo SOCIALISTIČNE FEDERATIVNE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE. Zgodovinskemu trenutku je prisostvoval tudi predsednik Josip Broz Tito.

— 1. januarja 1963 sta se združili v Mariboru tekstilna tovarna MTT in Industrija modnih tkanin PTM-Merinka v enotno podjetje MTT. Podjetje ima sedaj okoli 7000 članov. Značilno za to novo podjetje je med drugim tudi to, da znaša njegov plan izvoza 7,6 milijona kvadratnih metrov tkanin, v skupni vrednosti 1,71 milijona dolarjev, torej približno toliko kot za naše podjetje.

— Novi CDS MTT ima 58 članov, ki zastopajo 7000 ljudi. Če primerjamo te številke z našimi vidimo, da je naš CDS, ki ima 82 članov, podjetje pa le 3.360, zdaleka prevelik in verjetno prav zato tudi neelastičen in dostikrat neefekten. V prihodnje bodo morale družbeno-politične organizacije obdelati tudi to vprašanje v statutu.

PLEMENITILNICE

Plemenitilnici kumulativno nista izvršili osnovnega plana. Skupni izpad obeh plemenitilnic je 112.600 tm ali 108.800 m²; plemenitilnica I ima izpada 42.800 tm ali 49.200 m², plemenitilnica II pa 69.800 tm ali 59.600 m².

V plemenitilnici I je glavni vzrok neizvršitve četrtletnega plana zelo nizka izvršitev v mesecu marcu, v plemenitilnici II pa nizka izvršitev osnovnega plana v mesecu januarju.

Na slabo izvrševanje osnovnega plana v mesecu marcu za plemenitilnico I je poleg drugih vzrokov kot n. pr. izvozne dispozicije, novi vzorci itd., vplival tudi remont razpenjalno sušilnega stroja, medtem ko plemenitilnica II ni imela na razpolago dovolj surovih tkanin zaradi nižje proizvodnje tkalnice II in pa tkanin, ki naj bi se predelovale iz proizvodnje tkalnice I.

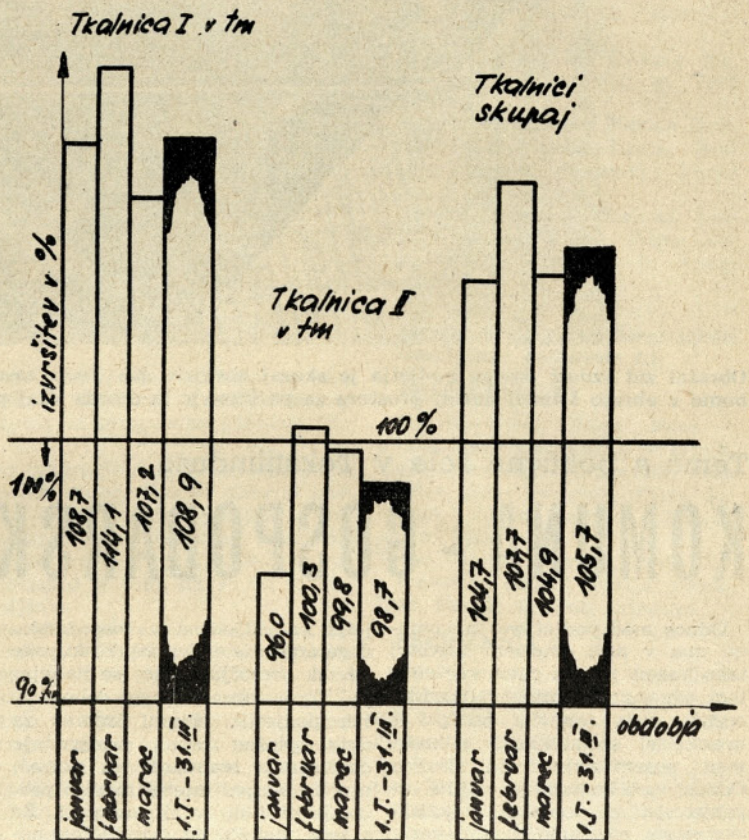
Vse ekonomske enote, ki niso v I. četrtletju izvršile nalog osnovnega plana, morajo stremeti, da ta izpad čimprej nadoknadijo, za kar obstojajo tudi realne možnosti.

Brezec Jože

Kako so ekonomske enote izpolnile plan za prvo četrtletje

OBRAZLOŽITEV IZVRŠITVE OSNOVNEGA PLANA ZA I. ČETRTLETJE

Iz grafikonov je razvidno, kako so ekonomske enote izvršile osnovni plan za I. četrtletje.

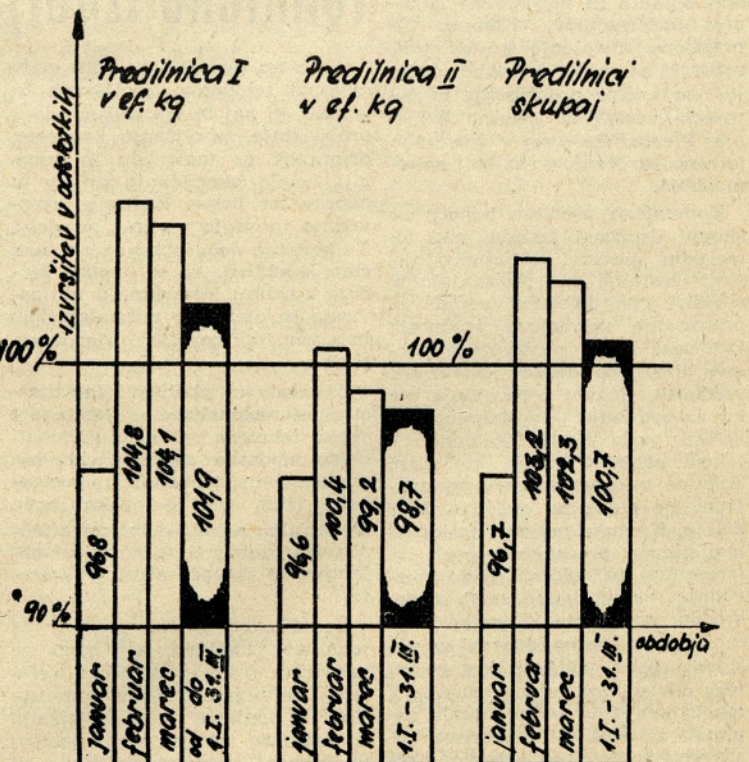

PREDILNICE

Predilnici sta plansko zadolžitev skupno izvršili, in sicer je predilnica I proizvedla 13.745 kg preje več, predilnica II pa 5.363 kg premalo.

Dosedanje planirane povprečne številke je bilo v predilnici I — 98,2%, v predilnici II pa 96,5%.

V prvem četrtletju sta imeli predilnici sicer dovolj surovin za predelavo, vendar so bile težave v tem, da so prihajale surovine sproti, kar je onemogočalo pripravljati standardne mešanice, ker ni bilo na razpolago niti najnujnejših zalog. Poleg tega so bile surovine tako različnih vrst in kvalitet, da so zahtevale prekomerne premenjave in tako tudi večje zastoje v obratovanju.

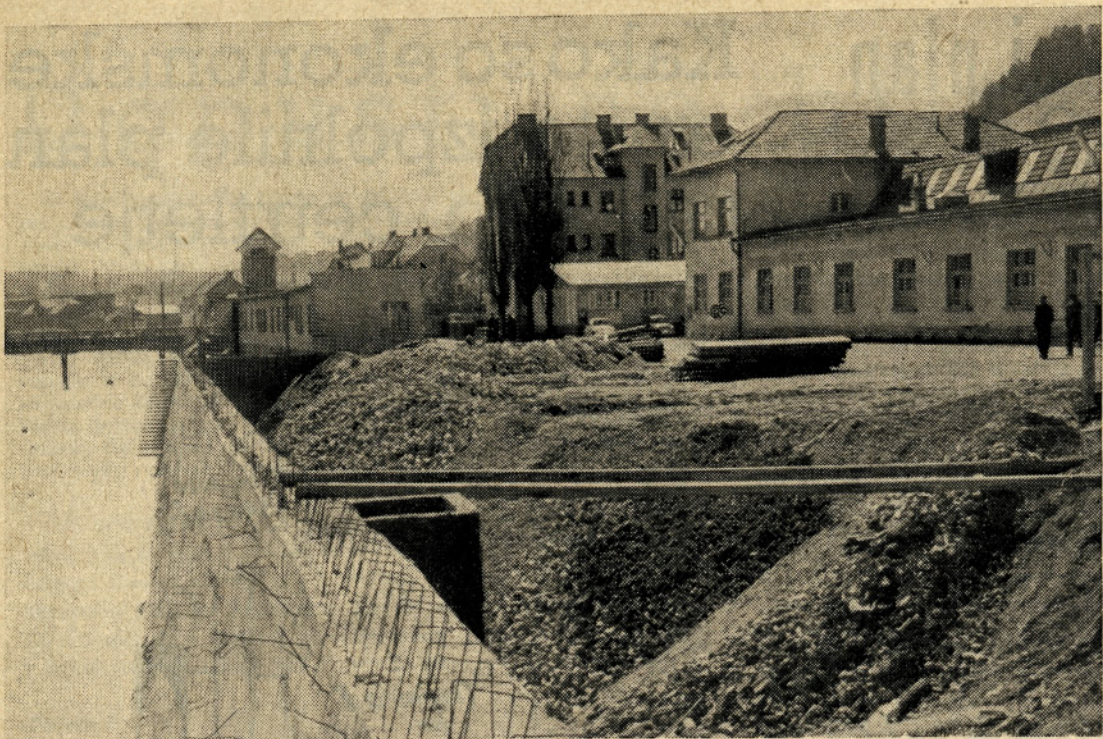
TKALNICE

Skupna izvršitev obeh tkalnic osnovnega plana (kumulativno) je razmeroma visoka. Pri tem je prekoračila tkalcnica I plan kar za 627.000 tm, medtem ko je tkalcnica II za 41.000 tm pod planom.

Z ozirom na asortiment, ki se odraža v gostoti surovin tkanin, pa je tkalcnica I dosegla izvršitev po votkih 106,4%, tkalcnica II pa 98,1%, kar pomeni, da je tkalcnica I izdelovala nekoliko redkejšo tkanino, tkalcnica II pa je izvršila povprečni asortiment v planirani gostoti.

Za tkalcnico II je treba pripomniti, da še ni izkoriščala vseh tkalskih kapacitet, ki so bile planirane za izvrševanje tega osnovnega plana. Poleg tega ima v nekaterih oddelkih, kjer so montirani avtomati kovo, težave s klimatskimi napravami, kar povzroča seveda nižje izkoriščanje strojev.

Tkalcnici sta sicer imeli v I. četrtletju dovolj preje za predelavo, vendar le-ta ni bila vselej primerne kvalitete.

Obrežni zid vzdolž našega podjetja je skoraj narejen. Ko bodo zasuli jame in naredili še ograjo, bomo v obratu I imeli dovolj prostora za parkiranje in morda kdaj pozneje tudi za upravno poslopje

Tema s politične šole v Tekstilindusu

KOMUNA - GOSPODARSKA ORGANIZACIJA

Odnos med podjetjem in komuno ima v naši družbeni ureditvi tako važen pomen zato, ker se v tem odnosu in v njegovi ureditvi odraža naša osnovna zamisel o uresničitvi socialističnih odnosov med posameznikom in družbo. Odnosi med komuno in višjimi organizacijskimi oblikami ljudske skupnosti so samo nadaljevanje tega osnovnega odnosa. Odnosi v komuni so temelj, na katerem je zgrajena vsa ostala družbena zgradba. Od načina ureditve odnosov v komuni je odvisna naša celotna družbena organizacija.

Družbeni značaj proizvodnje in potrošnje z ene strani ter njuna medsebojna povezanost in odvisnost z druge strani narekujejo, da se medsebojno organizirajo člani določene družbene skupnosti, tako zaradi proizvodnje kot zaradi potrošnje. Komuna predstavlja najbolj splošno in neposredno skupnost interesentov. Komuna je praktično utelešenje koristi vseh tistih, ki so zaradi prirodnih pogojev ter načina proizvodnje in potrošnje vezani na skupno življenje. Predstavlja torej v bistvu interesno združenje v najbolj splošni obliki.

Komunalna ureditev temelji na skupni družbeni lastnini nad temeljnimi sredstvi za proizvodnjo. Prav lastnina na proizvodnih sredstvih ima odločujoč pomen za prisvajanje ustvarjene vrednosti. Družbeni način proizvodnje zahteva **družbeno delitev ustvarjene vrednosti**. Razvoj proizvodnje kot vir za potrošnjo je v skupnem interesu vseh članov komune. V takem svojstvu imajo kot člani komune interes prav vsi proizvajalci, ne glede na podjetje, kjer delajo. Komuna bo zato nastopala kot skupen predstavnik vseh interesentov za splošen dvig proizvodnje, ne da bi se sama neposredno vmešavala v proizvodnjo in ima tudi sama interes za poslovni uspeh podjetij, ker so od tega odvisni tudi njihovi dohodki. V takem svojstvu se bo morala zanimali za možnosti razširitve obstoječih podjetij, za razširjeno reprodukcijo, razen tega pa tudi za vse, od česar je odvisen uspeh podjetij. To bodo tudi vsa splošna vprašanja proizvodnega, kreditnega, komercialnega, kadrovskega značaja itd. Nobene od teh stvari ne bo smela opravljati neposredno. Vsako operativno poseganje v te gospodarske probleme bi pomenilo samo vmešavanje v zadevo podjetij, kar bi hranilo njihovo iniciativno ter kršilo njihove pravice samoupravljanja. Komuna mora skrbeti samo za splošne pogoje proizvodnje in njeno povečanje. Torej komuna v tem svojstvu ni nikakršen administrativno operativni voditelj podjetij. Pod-

jetja so vključena v gospodarsko dogajanje tiste družbene skupnosti, na območju katere se nahajajo. Torej morajo imeti delavci v teh podjetjih skupni interes za dvig splošne ravni, proizvodnje, družbenega standarda in potrošnje. Ta skupni interes morajo proizvajalci tudi sami zastopati. Že s tega stališča je popolnoma neumestno delati kakršenkoli razloček med velikimi in malimi podjetji. V komuni niso zastopana podjetja, ampak člani komune, delavci-proizvajalci. Ti imajo kot proizvajalci, potrošniki ali koristniki družbenega standarda v komuni popolnoma istovetne interese in kot taki sodelujejo v komuni. Ker pa so splošne gospodarske in proizvodne razmere določene

komune v prvi vrsti stvar proizvajalcev samih, je popolnoma naravno in umestno, da o teh stvarih proizvajalci tudi sami odločajo. Ena bistvenih funkcij komune je, da skupno v sodelovanju vseh proizvajalcev določa, kakšen del sredstev, namenjenih za potrošnjo, bo odpadel na skupno, občo potrošnjo in kakšen del na individualno potrošnjo. Ta ureditev bo možna sedaj, ko se izdelujejo statuti občine in statuti gospodarskih organizacij. V statutih gospodarskih organizacij bo treba predvideti sredstva za družbeni standard. To je lahko procentuelno ali namensko, tako da gospodarska organizacija financira gradnjo določenega objekta. Če je objekt večji, ga lahko financira gospodarska

organizacija tudi več let. Smatramo, da bi bilo treba premisliti namenski način financiranja družbenega standarda s strani gospodarskih organizacij. Tako kot si bo vsak posameznik prizadeval, da bo razpoložljiva sredstva kar najbolj smotno trošil, tako si bo morala tudi komuna prizadevati, da bo skupno trošenje skupnih sredstev kar najbolj smotno. Načelo skupne uporabe in skupnih sredstev se v nobenem primeru ne sme pretvoriti v negospodarsko razmetavanje skupnih sredstev, zato ker so skupne, torej od nikogar. Neekonomsko izkoriščanje skupnih sredstev pomeni v prenešanem smislu izkoriščanje tistih, ki so prispevali za to imovino svoja lastna sredstva.

Tehnične izboljšave in izumi v podjetju

V našem podjetju se zelo malo dela na tehničnih izboljšavah in izumih, ki naj bi vplivali na: dvig proizvodnje, izboljšanje kvalitete, prihranek na materialu in energiji, boljše izkoriščanje strojev in naprav ter boljše kontrolo proizvodnje in večjo varnost pri delu. To koristno delo lahko načne vsak član kolektiva, ko se dnevno srečuje z nebroj težavami, ki mu zavirajo in otežujejo normalno delo in s tem tudi znižujejo njegov zaslužek.

Za tehnično izboljšavo (novatorstvo in racionalizacijo) se šteje vsaka tehnična rešitev z racionalnejšo uporabo znanih tehničnih sredstev ali tehnoloških postopkov. Izum pa je vsaka nova ustvarjalna rešitev določenega tehničnega problema, ki še ni bil objavljen v domači ali tuji literaturi.

Če delavec izdela predlog za tehnično izboljšavo ali izum ga je dolžan pisмено sporočiti referentu za organizacijo v podjetju. Vse te predloge prouči komisija za tehnične izboljšave, ki ugotovi uporabnost tehnične izboljšave ali izuma v podjetju. Upravni odbor podjetja lahko odobri po priporočilu komisije za vsako tehnično izboljšavo primerno nagrado.

Višina odškodnine, ki jo podjetje izplača izumitelju, je odvisna od naslednjih činiteljev:

- gospodarske koristi, ki jo podjetju prinaša izum,
 - stroškov podjetja za dognanje izuma in uvedbo njegovega izkoriščanja,
 - korekturnega faktorja,
 - posebne pomembnosti izuma.
- Izumitelj ima pravico do odškodnine za dobo šestih let.

Odškodnina se izračuna na temelju čiste gospodarske koristi v odstotkih po naslednji lestvici:

Čista gospodarska korist: do 500 tisoč dinarjev odškodnina 10 odstotkov (vsaj 25.000); od 500.000 do 2.500.000 din 7,5 odstotka; od 2.500.000 do 10.000.000 din 5 odstotkov, od 10 milijonov do 50 milijonov din 3 odstotke, od 50 milijonov do 100 milijonov din 2 odstotka, nad 100 milijonov dinarjev 1,5 odstotka.

Pri končnem obračunu se upoštevajo še naslednji korekcijski faktorji:

a) kvalifikacijo izumitelja in položaj: pomožni delavec 1,2, kvalificirani delavec 1,1, visokokvalificirani delavec 1, srednje strokovni delavec 0,9, visoki, višji ali vodilni delavec 0,8;

b) področje uporabe izuma: temeljna dejavnost 1,3, pomožna dejavnost 1;

c) iniciativa: po lastni iniciativi 1,2, po nalogu z navodili 0,9.

Korekcijski faktor se izračuna tako da se seštejejo vrednosti faktorjev $a+b+c$ in seštevke deli s 3.

Kolikor je izum posebno pomemben za podjetje, lahko Centralni delavski svet odobri tudi višjo nagrado.

Odškodnina za izkoriščanje tehnične izboljšave se določi na isti način kot za izume, vendar se končni znesek zmanjša za 40 odst. Avtor tehnične izboljšave ima pravico do odškodnine za dobo 3 let, lahko pa sklene s podjetjem sporazum o enkratnem izplačilu.

Na koncu bi pripomnil še to, da početje pospešuje razvoj izumiteljske in novatorske dejavnosti ljudi tako, da po potrebi razpiše natečaj za rešitev določenega problema. Tega določila bi se morale posluževati predvsem ekonomske enote za uspešno reševanje težav in problemov, ki nastajajo v proizvodnji.

Miran NOVAK

Mladinci na svoji politični šoli v podjetju

Kako bo letos z dopusti regresi itd.?

Upravni odbor počitniškega doma podjetja »Tekstilindus« Kranj obvešča vse člane kolektiva, da bomo pričeli sprejemati prijave za letovanje v poslovalnicah našega počitniškega doma. V ta namen objavljamo naslednji razpis:

1. Počitniški dom v Fiesi in Novigradu bo predvidoma pričel poslovati 1. junija 1963. Kolikor se bodo člani kolektiva prijavili v zadostnem številu tudi za mesec maj, bo pred 1. junijem odprta tista poslovalnica, ki bo imela več prijav.

Dom v Bohinju bo praviloma odprt od 1. julija 1963 dalje. Kočo na Krvavcu lahko člani kolektiva in njihovi svojci koristijo ne glede na sezono.

2. Prijave za letovanje v poslovalnicah našega počitniškega doma sprejema od 15. aprila do 30. aprila 1963 in sicer:

Obrat I, v pisarni varnostno-socialne službe 16., 19., 23., 26. in 30. aprila od 6. do 15. ure.

Obrat II, v pisarni varnostnega tehnika (tov. Alič) soba št. 5, 15., 18., 22., 25. in 29. aprila 1963 od 6. do 15. ure.

Ostale dneve se prijav za letovanje ne sprejema. Prijave se sprejemajo samo osebno in ne preko telefona.

Prednost pri vpisu za letovanje imajo člani kolektiva, ki imajo kolektivni dopust in starši s šolo-obveznimi otroci. Take člane prosimo, da se v obratu I. prijavijo 6. in 19. aprila, obrat II. pa 15. in 18. aprila.

Interesente prosimo, naj se po predhodnih medsebojnih dogovorih prijavljajo skupinsko za celo sobo oziroma hišico in ne za posamezna ležišča. S tem bo odpadla marsikakšna kasnejša nejevolja.

Če se bo nekdo prijavil za letovanje v času, ko ima planiran dopust in v počitniškem domu ta čas ne bo več prostora, se bo tak primer reševal sporazumno s prizadejo osebo in obratovodstvom.

Plačilo akontacije:

Pri vpisu vplača vsak 1000 din akontacije na osebo za 8 dni letovanja, za 15 dni letovanja pa 2000 din na osebo. Za otroke, ki vzamejo polovični obrok, se vplača akontacija za 8 dni letovanja 500 din, za 15 dni letovanja pa 1000 din na osebo.

Osebe, ki ob vpisu ne plačajo akontacije, so vpisane samo pogojno, če ne bo drugih interesentov. Akontacija se bo vrnila samo v primeru, če prijavljenec iz opravičljivih razlogov ne more koristiti dopusta (smrt, težka bolezen, služba).

Za Bohinjski Krvavec se vplača pri prijavi vse nočnine vnaprej.

3. Polna cena oskrbnega dne za člane kolektiva in njihove ožje družinske člane (mož, žena, otrok) ter ostale svojce, ki jih član kolektiva vzdržuje, je 900 din v poslovalnici Fiesi in Novigrad.

Cena oskrbnega dne za tuje goste je 1000 din.

Cena oskrbnega dne za inozemske goste je 1500 din.

Cena ležišča za Fieso in Novigrad je 150 din.

Polna cena oskrbnega dne za otroke, ki vzamejo polovični obrok in koristijo svoje ležišče, je 525 din.

Član kolektiva in njegov svojec, ki ga član kolektiva vzdržuje (kar mora dokazati z zdravniško izkaznico) ima pravico do regresa v višini 500 din dnevno v primeru, da dopust koristi v počitniškem domu druge gospodarske organizacije, ustanove ali zavoda in v domovih počitniških skupnosti.

Otrokom do dopolnjenega 10. leta starosti (tudi tistim, ki v letu 1963 dopolnijo 10 let) pripada regres v višini 250 din dnevno, če koristijo dopust v drugih počitniških domovih.

Tistim, ki dopust koristijo v hotelu, campu, domovih raznih združenj, državnih in privatnih gostilnah, planinskih postojankah in slično, regres ne pripada.

Upokojeanci podjetja letujejo v poslovalnicah našega počitniškega doma, če je prostor, pod istimi pogoji kot člani kolektiva, njihovi svojci pa pod istimi pogoji, kot svojci člana kolektiva, ki ga član kolektiva ne preživlja.

Regres pripada le v primeru, če član kolektiva in njegovi svojci koristijo dopust neprekinjeno najmanj 5 dni, vendar pa največ za 15 dni v letu.

Regres se v nobenem primeru ne izplača v gotovini. Zato prosimo vse člane kolektiva, ki nameravajo preživeti svoj dopust v drugih počitniških domovih, da pred odhodom na dopust sporočijo v oddelk varnostno-socialne službe (tov. Kavčič Mariji) naslov doma, kjer nameravajo letovati ter čas letovanja in številko žiro računa. Po končanem dopustu morajo prinesiti potrdilo, da so res preživeli svoj dopust v domu in v času, ki so ga pred odhodom navedli. Kolikor ne dostavijo potrdila, se jim izplačani regres od-

(dalje na zadnji strani)

Članski sestav: skupščine, tovarniškega odbora in IO sindikalnih podružnic EE

STAROSTNI SESTAV IO IN SKUPŠČINE

	Skupaj članov	moških št. %	žensk št. %	Starost							Povpr. starost v letih
				do 25 let	od 25 do 35	od 35 do 45	od 45 do 55	dalje	Povpr.	starost	
IZVRŠNI ODBORI:											
Predilnica I	11	3	27	8	73	2	5	3	1	33	
Predilnica II	9	3	33	6	67	1	6	2	—	33	
Tkalnica I	13	5	38	8	62	5	5	2	1	31	
Tkalnica II	11	5	45	6	55	4	3	4	—	32	
Plemenitilnica I	11	7	64	4	36	2	5	3	1	32	
Plemenitilnica II	9	5	56	4	44	3	2	4	—	32	
Vzdrž. obrati	11	10	91	1	9	1	3	4	3	39	
Splošna uprava	9	2	22	7	78	3	4	2	—	31	
Skupščina	69	39	56	30	44	15	27	21	6	33	

Po šolski izobrazbi je sestav naslednji:

Izvršni odbori:

- z osnovnošolsko izobrazbo 57 odstotkov članov,
- z industrijskimi šolami tekstilne in drugih strok 21 odstotkov članov,
- članov z nepopolno srednjo šolo 6 odstotkov,
- članov popolno srednjo šolsko izobrazbo 14 odstotkov, in
- članov s fakultetno izobrazbo 2 odstotka.

Skupščina podjetja:

- članov z osnovno šolsko izobrazbo 70 odstotkov,
- članov z industrijskimi šolami 15 odstotkov,
- članov s popolno srednjo šolsko izobrazbo 12 odstotkov, in
- članov s fakultetno izobrazbo 3 odstotke.

Po delovnih mestih izgleda takole:

Izvršni odbori:

- neposrednih proizvajalcev je 62 odstotkov,
- vodij oddelkov in mojstrov je 18 odstotkov,
- na administrativnih delovnih mestih je 20 odstotkov članov.

Skupščina podjetja:

- neposrednih proizvajalcev je 65 odstotkov,
- vodje sektorjev, obratov, oddelkov in mojstrov 32 odstotkov,
- na administrativnih delovnih mestih je 3 odstotke članov.

Sindikalna podružnica podjetja:

Predsednik: Ančka Rozman.

Podpredsedniki: Franc Istenič, Franc Krmelj in Franc Remic.

Tovarniški odbor: Zvonka ing. Cerne, Franc Istenič, Franc Krmelj, Tone Peternelj, Danica Podgornik, Tone Rakovec, Franc Remic, Ančka Rozman, Ivan Sladič, Zofka Ušeničnik in Tilka Zupan.

Nadzorni odbor: Franc Končan, Rozalija Osredkar, Adolf Podgornik, Anton Semrov in Ana Zamida.

Priprave za volitve obč. in okrajnih ljudskih odborov

Junija letos bodo volitve v občinske in okrajne ljudske odbore, pozneje pa v Republiško in Zvezno ljudsko skupščino. Vse potrebne priprave so že v teku.

Zbor delovnih organizacij (dosedanji Zbor proizvajalcev) bo imel 50 mandatov. V Zbor delovnih organizacij kandidira 37 odbornikov gospodarstva in 13 odbornikov družbenih služb.

Za naš kolektiv se predvideva sedem odbornikov. Zato bomo imeli sedem volilnih enot, ker je lahko izvoljen v vsaki volilni enoti le po en odbornik.

Tovarniški odbor SP podjetja je že razpravljal o začetnih pripravah in sprejel naslednje sklepe:

1. razdeli se volivce na sedem volivnih enot;
2. vsaka volivna enota ima eno volišče;
3. organizira se predvolivno zborovanje za vsako volivno enoto posebej in to na vseh treh izmenah.

Predvolivna zborovanja bodo še ta mesec. Namen letih je, da se pogovorimo o pomenu volitev, o gospodarskih problemih in da razpravljamo o potrditvi delegatov za zbor delovne organizacije.

Volivne enote so razdeljene takole:

- I. volivna enota predilnica I in vzdrževalni obrati v ob. I
- II. volivna enota tkalnica I od črke A—K
- III. volivna enota tkalnica I od črke L—Ž in kotlarna v ob. I
- IV. volivna enota plemenitilnica, gravura, uprava in menza v obratu I
- V. volivna enota del tkalnice II
- VI. volivna enota del tkalnice II, uprava in menza v obratu II
- VII. volivna enota predilnica II, plem. II, vzdrževalni obrati in kotlarna v obratu II

Dolžnost slehernega člana kolektiva je, da se obvezno volitev udeleži! Vsak posameznik naj se zato predčasno pozanima, v kateri volivni enoti je vpisan v volivni seznam, da bodo volitve lahko v redu in nemoteno potekale.

A. R.

Skupščina sindikalne podružnice podjetja:

Predilnica I: Karl Ajdovec, Justin Bevk, Ana Drinovec, Zlata Humer, Franc Krmelj, Ana Zamida.

Predilnica II: Alojz Ferkulj, Franc Mihelčič, Danica Podgornik, Franc Istenič, Vinko Jež, kar.

Tkalnica I: Simon Bele, Marjan Bizjak, Alojz Dodič, Ivanka Gale,

Marija Ivnik, Pavla Keglovič, Marija Klopčič, Franc Končan, Jože Lunar, Ivanka Mihelčič, Tončka Oman, Stane Savarnik, Ivan Sladič, Marjan Suhadolnik, Tončka Sušnik, Nežka Trstenjak, Pavla Urbanc, Zofka Ušeničnik, Stefan Zorman in Slavka Zupanc.

Tkalnica II: Rafko Brelj, Nada Grašič, Edo Hafner, Marija Jerič, Janez Kalan, Jože Kalan, Marija Mohor, Rozalija Osredkar,

Anton Rakovec, Ivan Rozman, Jelka Smen, Marinka Stare, Ivan Veternik in Tilka Zupan.

Plemenitilnica I: Majda Celesnik, fFranc Istenič, fVinko Jež, Marjan Križaj, Adolf Podgornik, Mirko ing. Pogačnik, Mici Rozman, Slavko Virant in Franc Vrtačnik.

Plemenitilnica II: Zvonka ing. Cerne, Rezka Mihelčič in Vera Pust.

Vzdrževalni obrati: Marjan Birk, Peter Jenko, Franc Justin, Ivan Kepic, Anton Peternelj, Mirko Udir in Janez Zihlerl.

Splošna uprava: Marinka Ambrož, Stane Primožič, Franc Remic, Ančka Rozman in Anton Semrov.

Sindikalni občni zbori so bili zelo uspešni

Udeleženci letošnjih občnih zborov sindikalnih podružnic po ekonomskih enotah so se dotaknili številnih vprašanj in nerešenih problemov gospodarjenja v okviru podjetja in proizvodne problematike v ekonomskih enotah.

Osnovno vprašanje, o katerem so razpravljali na vseh omenjenih zborih, je bila slaba izpolnitve planskih nalog. Vzroki slabega izvrševanja so bili zunanji in notranji, in to: med zunanje spada v prvi vrsti pomanjkanje raznih vrst bombaža, zaradi česar so predilnice morale delati prekomerne menjave na svojih strojih, dostikrat pa niso odgovarjale niti mešanice. Pojasnjeno je bilo, da se bo to stanje v prihodnjih mesecih dokaj izboljšalo.

Posebno živahne so bile razprave okoli notranjih problemov, na katere imajo proizvajalci direkten vpliv in bi jih torej s pravilnim delom in organizacijo dela lahko zmanjšali ali celo odstranili. Med take težave spada dejstvo, da nastopajo v nekaterih ekonomskih enotah ozka grla zaradi pomanjkanja strojnih kapacitet, medtem ko jih imajo druge zopet preveč. Druga zadeva, ki je za nas izredno važna je naš izvoz, od katerega je v veliki meri odvisno vprašanje naših osnovnih surovin, pa seveda tudi nadaljnje avtomatizacije. Sklenjeno je bilo, da bomo letos morali izvozu posvetiti še večjo pozornost, da ja ne bo količinskega izpada in reklamacij glede kvalitete.

Kot posebno vprašanje, ki postaja za naše podjetje vedno bolj problematično je vprašanje kvalitete izdelkov. Le-ta se pojavlja vse od predilnice pa do končne izdelave tkanin in apreture. Res je sicer, da je bilo v zadnjem obdobju glede kvalitete polno raznih sestankov in strokovnih posvetov, vendar je stanje ostalo nespremenjeno. Ni dvoma, da je vprašanje kvalitete trenutno za nas še važnejše kot vprašanje količinske izpolnitve plana, pa bomo zato nujno morali najti ustrezne načine, ki bi nam tudi v tem pogledu dali ustrezne uspehe. Predvsem bodo morale začeti to vprašanje resno proučevati ustrezne službe v podjetju in najti pozitivno rešitev čim-prej.

Obširne razprave so bile tudi okoli sistema nagrajevanja. Sicer je res, da je decentralizacija samoupravnih organov prenesla na ekonomske enote tudi delitev osebnih dohodkov preko obratnih delavskih svetov, vendar so se prav glede osebnih dohodkov člani začeli razburjati, ker kot vse kaže ne razumejo sistema. Tako se sprašujejo, zakaj moramo shranjevati sredstva za dopuste, sprašujejo se, če morda dopusti sploh niso plačani in podobno. Ni dvoma, da je za takšne razmere v ekonomskih enotah kriva predvsem slaba informiranost članov kolektiva. Razumljivo je, da bodo morali novi IO prav v tej smeri intenzivneje delati, ker to brez dvoma je v njihovi moči. Sistem smo izdelali sami, sami smo ga tudi sprejeli, pa je zato po mnenju mnogih dober in tudi ustrezen. Nujno pa ga bo treba obrazložiti še vsem tistim, ki ga ne razumejo v celoti.

Na občnih zborih so udeleženci obdelali tudi vprašanje discipline in čistoče v podjetju. Eno in drugo postaja vedno večji problem. Glede discipline so bili člani mnenja, da discipline ni možno izboljšati samo z ukrepi samoupravnih organov in vodilnih oseb, pač pa tu lahko veliko pomagajo tudi IO. Glede čistoče, ki postaja iz dneva v dan bolj problematična je že razpravljalo IO podjetja in tudi ustrezno ukrepal. Seveda tudi tu uspeh ne bo hiter in popoln, če se ne boste popravili vsi člani kolektiva, ker je to vprašanje v največji meri odvisno prav od posameznika. IO pa bodo morali tudi tu pomagati in člane pravilno usmerjati.

Poleg naštetih bistvenih vprašanj so se udeleženci na teh zborih dotaknili še naslednjih zadev: kako bo z regresom v letu 1963, razpravljali so o načinih in oblikah dela sindikalnih organov v podjetju, o malicah po obratih, o prevozu na delo in domov, o organizaciji vzajemne pomoči, o zaposlovanju invalidov in za delo manjzmožnih oseb, o statutu delovne organizacije, o problemih nabave in skladiščne službe, o športni dejavnosti in tako dalje.

Ni dvoma, da so bili letošnji občni zbori izredno dobri, ker so se pravilno dotaknili aktualne problematike. Važno je sedaj samo še to, da bi novi IO začeli na vseh teh vprašanjih takoj tudi delati, da bi dalje našli tudi ustrezne rešitve vsaj za nekatere od naštetih problemov. Za njihovo uspešnejše delo bo izdelan tudi poseben program dela v letu 1963.

A. R.

Na predavanju v mojstrski šoli

Izvršni odbori in nadzorni odbori sindikalnih podružnic EE

PREDILNICA I

Izvršni odbor: Franc Mrak — predsednik, Roza Pavlin — tajnik, Marija Metelko — blagajnik, Fran Perdan, Jože Jezeršek, Karla Jelovčan, Ivana Derenda, Tončka pin in Elza Bedič.

Nadzorni odbor: Marija Hvala, Ivan Kavčič in Ana Drinovec.

PREDILNICA II

Izvršni odbor: Franc Rozman — predsednik, Milka Jalovec — tajnik, Marija Kralj — blagajnik, Franc Orehar, Marija Aljančič, Dane Kavčič, Tončka Frelj, Marija Željko in Marija Šilar.

Nadzorni odbor: Ivan Znidaršič, Marija Jamšek in Pavla Konc.

TKALNICA I

Izvršni odbor: Alojz Stirn — predsednik, Anica Pernuš — tajnik, Emilija Erpič — blagajnik, Genovefa Emiko, Stane Engelman, Ivan Oman, Kristina Kavčič, Jožeta Povh, Olga Povhe, Drago Jovanovič, Marica Križaj, Antonija Pikš in Janez Sušnik.

Nadzorni odbor: Stefan Zorman, Darjo Vidic in Rozalija Jerše.

TKALNICA II

Izvršni odbor: Ivan Rozman — predsednik, Anica Ječnik — tajnik, Marinka Merlak — blagajnik, Stefan Petrevič, Jože Kalan, Francka Cerar, Helena Kalan, Alojz Kotnik, Draga Jenko, Rafko Brelj in Kristina Ferenčak.

Nadzorni odbor: Franc Dolenc, Mariza Šolar in Edo Ostanek.

PLEMENITILNICA I

Izvršni odbor: Slavko Virant — predsednik, Anica Vida — tajnik, Marija Zdešar — blagajnik, Cvetka Čadež, Herman Jakopič, Vinko Jež, Zdenka ing. Jurančič, Anton Kavčič, Edvard Kukovič, Adolf Podgornik in Anton Smrekar.

Nadzorni odbor: Stane Cesen, Olga Indihar in Marjan Križaj.

PLEMENITILNICA II

Izvršni odbor: Metka Friškovec — predsednik, Anica Dermota — tajnik, Janez Hladnik — blagajnik, Stane Pernar, Dušan Stiglic, Pavel Hudobivnik, Minka Rant, Anton Rehberger in Jerca Bernik.

Nadzorni odbor: Majda Valher, Rafko Pirnovar in Vera Kurat.

VZDRŽEVALNI OBRATI

Izvršni odbor: Ferdo Lederer — predsednik, Ivan Kepic — podpredsednik, Milena Sagadin — tajnik, Marjan Birk — blagajnik, Karel Zorc, Ciril Derling, Janez Benedik, Franc Kozjek, Franc Drinovec, Danilo Lavtar in Pavel Pohleven.

Nadzorni odbor: Jože Knific, Marjan Grašič in Anton Potočnik.

SPLOŠNA UPRAVA

Izvršni odbor: Milka Kovač — predsednik, Marija Semen — tajnik, Slavka Valjavec — blagajnik, Jože Vilfan, Nežka Stefe, Julka Janželj, Martinka Urbanc, Krista Mrak in Slavka Valjavec.

Nadzorni odbor: Aleksander Straus, Franc Škofic in Mirko Galeša.

Bistvena nihanja kvalitete naših proizvodov

Vzdrževanje kvalitete predstavlja eno od osnovnih nalog za naše podjetje. Zavedati se moramo, da so zahteve kvalitete proizvodov postavljene na podlagi zahtev tržišča, ki pa so obenem zavarovane s predpisi jugoslovanskih standardov (ali krajše Jus standarda). Torej, glavni namen Jus-standardov je, da se zagotovi potrošniku pri nakupu tekstilnega blaga zares dobra kvaliteta, na drugi strani pa obvezuje podjetja, da izdelujejo samo take artikle, ki po kvaliteti in uporabnosti odgovarjajo tem standardnim predpisom. Da bi bili kos vsem tem zahtevam, moramo predvsem zagotoviti tako proizvodnjo, ki ne bo dopuščala bistvenih nihanj v kvaliteti proizvodov, zlasti ne v standardnih artiklih. Jasno je, da bo zato potrebno dosledno analizirati celotni tehnološki postopek in odstraniti vse motnje, ki so subjektivnega značaja.

Ko govorimo o vzdrževanju kvalitete, moramo predvsem upoštevati nihanja, ki nastopajo v samem proizvodnem procesu in ki so nujna za vsako proizvodnjo. Zaželeno je, naj bi ta nihanja kvalitete čim manj odstopala od predvidene tehnične kvalitete, ki je predpisana v normativih. Toda razni vplivi, ki se pojavljajo tekom proizvodnega procesa, nam dostikrat onemogočajo doseči postavljeni cilj. Vsa ta nihanja bi lahko razdelili v dve skupini, in sicer v:

- slučajnostno nihanje kvalitete in
- bistveno nihanje kvalitete.

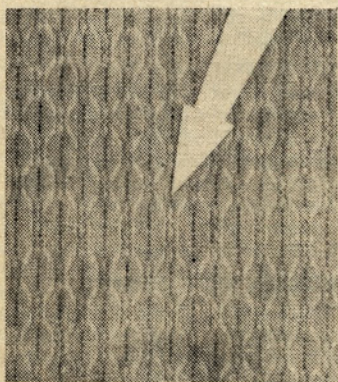
Ker so bistvena nihanja kvalitete bolj pogosta, bomo le o njih govorili. Bistvena nihanja kvalitete proizvodnje so taka nihanja, ki jih je možno tehnično obvladati in jih lahko odstranimo ali vsaj zmanjšamo na minimalno stopnjo; to se pravi: bistvena nihanja v kvaliteti proizvodnje nastajajo zaradi naših napak, npr.:

- zaradi pomanjkanja čista odgovornosti pri delu
- zaradi nemarnosti pri delu
- zaradi pomanjkanja znanja ali površnega poznavanja tehnologije
- zaradi neustrezne uporabe orodja in strojev, ki tehnično ne odgovarjajo zahtevam proizvodnje
- zaradi neustrezne izbire materiala, ki ne ustreza funkcijskim pogojem proizvoda itd.

Skratka, pod temi napakami bi lahko naštel vse napake, ki se pojavljajo v naših tkaninah. Glede na predpise Jus-standardov, moramo vse te napake označiti na blagu.

Oglejmo si pregled kvaliteten napak, ki v glavnem zmanjšujejo vrednost naših izdelkov:

- osnovni trganci
- redke proge
- goste proge
- pretrg votka med tkanjem

Nepravilno poiskan votek po vezavi

- nepoiskan votek po vezavi
- oljnati madeži
- gnezda
- mreže
- pripreden tuj material
- potegnen votek v tkanino
- neenakomerna preja po osnovi in votku
- dvojni votki
- odlomljeni količki na kartah
- napake zaradi nepravilnega posluževanja listovk

- vezavne napake zaradi pokvarjenih listovk med tkanjem
- napačni vdevi v liste in greben
- strojne proge
- napake zaradi pokvarjenih grebenov
- niansiran material
- presekan blago in luknje
- napačni vzorci snovanja in tkanja
- slabi kraji
- slabo vezoče niti po osnovi ali votku
- mešana preja
- oljnati votek itd.

Če pa na kraju pogledamo še predpise za označevanje kvalitete po Jus-standardih, ki so bili izdani v Uradnem listu FNRJ štev.

Neenakomerna preja (Slike na žalost niso preveč jasne)

28/1960, se pa glase takole: **tkanina mora biti izdelana brez napake! Morebitne napake v tkanini morajo biti vidno označene ob**

Volitve v skupščino

Obenem z ustavo je Zvezna ljudska skupščina oziroma Republiška ljudska skupščina sprejela tudi ustrezne zakonske predpise za izvolitev novih skupščinskih organov. Tako je bil sprejet zakon o volitvah zveznih oziroma republiških poslancev, zakon o določitvi volilnih enot ter odlok o razpisu volitev.

Volitve zveznih poslancev v vse zore zvezne skupščine bodo v občinskih skupščinah na vsem ozemlju države na dan 3. junija 1963; volivci pa bodo volili poslance zveznega zbora na vsem ozemlju države v nedeljo dne 16. junija 1963. Isto velja glede volitev v vse zore skupščine SR Slovenije.

Volitve v zore delovnih skupnosti občinskih skupščin bodo v naši republiki na dan 24. maja 1963, volitve v občinske zore občinskih skupščin pa bodo v naši republiki v nedeljo, dne 26. maja 1963. Volitve v okrajne skupščine bodo v vseh občinskih skupščinah v naši republiki na dan 3. junija 1963.

Določene so bile tudi volilne enote. Za volitve zveznih poslancev je cela država razdeljena na 120 volilnih enot, tako da se voli enega poslanca na približno 158 tisoč prebivalcev. Za vsak zbor Zvezne ljudske skupščine se bo volilo po 120 poslancev. Mi bomo volili v volilni enoti Kranj, ki obsega celotno področje prejšnjega kranjskega okraja skupno z občino Kamnik.

Za volitve poslancev v republiški zbor je področje naše republike razdeljeno na 120 volilnih enot, tako da se voli enega poslanca na približno 13.300 prebivalcev. Občina Kranj ima 4 volilne enote. Pri pomnimo, da velja to le glede volitev v republiški zbor Skupščine SR Slovenije, v katerega se bo tako volilo 120 poslancev. V vsak posamezen zbor delovnih skupnosti republiške skupščine (gospodarski, prosvetno-kulturni, socialno-zdravstveni in organizacijsko-politični) pa se bo volilo le po 70 poslancev in bo tako področje naše republike za volitve v te organe razdeljeno na 70 volilnih enot. Občina Kranj ima dve volilni enoti.

Volitve bodo odslej na vsaki 2 leti - vselej se bo volilo polovico poslancev oziroma odbornikov posameznega zbora. V letošnjem le-

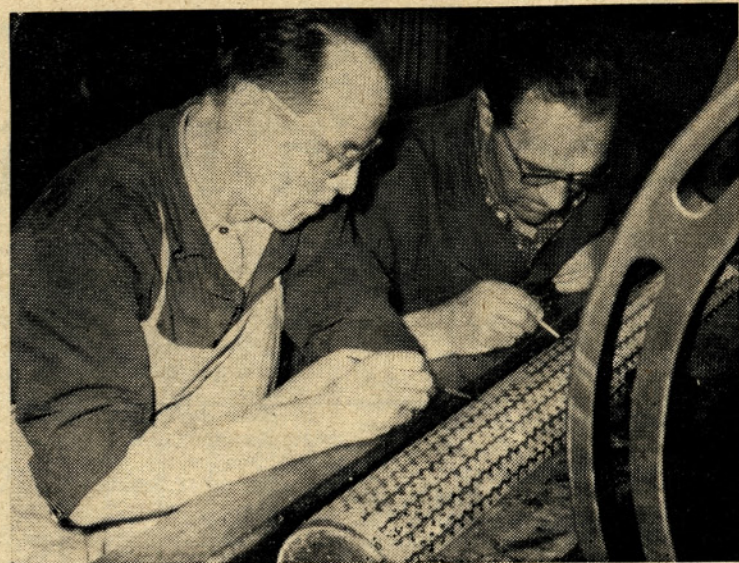
kraju tkanine! Povprečno se dovoljuje na vsakih 6 metrov dolžine tkanine samo po ena lahko vidljiva napaka. V tem primeru se za vsako napako odšteje od stvarne dolžine tkanine po 5 cm. Za večje napake se odšteje večja dolžina, odvisno je od velikosti napake. Tkanino, ki ima večje število napak kot je predpisano, se smatra za neodgovarjajočo, oziroma manj vredno.

Za boljše razumevanje tega predpisa si oglejmo slike, ki nam prikazujejo oziroma pojasnjujejo kaj je pravzaprav »lahko vidljiva napaka« na tkanini.

Oglejmo si primer, kako se ocenjuje kvaliteta izdelka. Na primer: imamo 120 m dolgo tkanino, v kateri se nahaja 20 napak, kakršne lahko vidite na slikah. Po predpisih Jus-standardov bo tkanina ocenjena za prvo kvaliteto. Vzemimo, da ima tkanina z isto dolžino 21 napak, potem ni več prve kvalitete, temveč druge, oziroma njena prodajna vrednost se je znižala za določen procent. Torej, čim več napak ima tkanina, tem večji popust pri ceni mora podjetje priznati kupcu; to se pravi, da se na ta način znižuje dohodek podjetja in s tem tudi plače.

Opazimo, da se prav v poslednjem času posveča premalo pozornosti kvaliteti. Oglejmo si le znane rezultate kvalitete! Zakaj je kvaliteta tako padla? Podrobnejša analiza bi prav gotovo prinesla zanimive rezultate.

S. P.

V gravuri

Sprejeta je nova ustava Socialistične federativne republike Jugoslavije

Zvezna ljudska skupščina je na seji dne 7. aprila 1963 sprejela novo ustavo naše države. To je bilo obenem tudi zadnje zasedanje dosedanje Zvezne ljudske skupščine, saj je bil neposredno za tem sprejet tudi odlok o razpustu dosedanje Zvezne ljudske skupščine ter odlok o razpisu novih volitev.

Dokončno besedilo naše nove zvezne ustave ima napram predosnutku, ki je bil v splošni javni obravnavi, večje število sprememb. Pri tem pa ne gre za nobene načelne spremembe, ki bi menjale osnovna načela in duh ustave, marveč gre predvsem za preciznejše izražanje v samem besedilu in pa za točnejše definiranje pravic in dolžnosti v odnosu posameznega občana do družbene skupnosti. Spremembe, ki so bile sprejete in vnešene v besedilo ustave, so rezultat dolgotrajne javne obravnave, ki je imela brez dvoma najbolj množičen značaj.

Če na hitro pregledamo besedilo naše nove zvezne ustave, ugotovimo naslednje pomembnejše spremembe napram besedilu predosnutka. Novo ime naše države je Socialistična federativna republika Jugoslavija. S tem je dan jasen poudarek dejstvu, da je naša država socialistična država. Naša državna zastava ostane nespremenjena - to je moro-bela-rdeča trobojnica z rdečo petokrato zvezdo. V teku ustavne diskusije je bil podan predlog, naj bi se določila kot državna zastava rdeča zastava z našim državnim grbom, s čemer bi se dal simboličen poudarek socialističnemu značaju države. Po naknadni podrobni proučitvi pa se je prišlo do zaključka, naj ne bi menjali simbola, pod katerim so naši narodi izvedli zmagovito narodnoosvobodilno borbo, ker je že postal nerazdvojen sestavni del naše revolucionarne tradicije. Iz tega razloga se je ustavna komisija vrnila na prvotni predlog, čeprav je bilo določilo o spremembi državne zastave že vneseno v dokončno besedilo ustave, ki je bilo razdeljeno zveznim poslancem.

Ze svoječasno smo omenili, da se z novo ustavo loči položaj predsednika republike od položaja predsednika Zveznega izvršnega sveta.

Dokončno besedilo ustave pa vsebuje še nadaljnjo novoto: uvaža se namreč položaj podpredsednika republike. Podpredsednik bo nadomeščal predsednika republike v primeru njegove odsotnosti, sicer pa bo opravljal funkcije, ki jih bo nanj prenesel predsednik republike.

Znatne spremembe nastopajo tudi v tistih členih nove ustave, ki se nanašajo na delovne organizacije. Omenili bi predvsem določila glede delovnega časa in organov upravljanja v delovnih organizacijah. Člen 37 nove ustave pravi, da se delovnim ljudem jamči delovni čas največ 42 ur v tednu. Le v izjemnih primerih se sme za določeno obdobje z zakonom predpisati daljši delovni čas. Prehod na skrajšani delovni čas seveda ni možen od danes na jutri. Zakon o izvajanju ustave, ki je bil sprejet obenem z novo ustavo, določa, da je vso dosedanje zakonodajo potrebno spraviti v sklad z novo ustavo v razdobju dveh let od dneva, ko začne veljati ta zakon. Glede na to bi bilo leto 1965 skrajni rok za uvedbo vseh določil nove ustave v vsakodnevno prakso. Členi 90 do 92 nove ustave vsebujejo določila o upravljanju delovnih organizacij. Pravice in dolžnosti upravljanja v delovnih organizacijah vrši delovni kolektiv neposredno oziroma lahko delovni ljudje je poverijo upravljanje določenih nalog organom delovne organizacije: delavskemu svetu, upravnemu odboru in direktorju. Ustava pravi, da se z zakonom in statutom lahko ustanovijo v delovnih organizacijah tudi posebni nadzorni, strokovni in drugi organi upravljanja.

Delavski svet delovne organizacije sprejema statut in druge splošne akte, postavlja plane, programe dela in razvoja in odloča o drugih splošnih vprašanjih. Člane delavskega sveta volijo delovni ljudje (dalje na 7. strani)

med tistih dveh kandidatov, ki sta v občinski skupščini dobila največ glasov. Za poslanca je izvoljen tisti kandidat, ki dobi na neposrednih volitvah večino glasov.

Isto načelo velja tudi glede volitev v republiško skupščino.

V zbor delovnih skupnosti zvezne, kakor tudi republiške skupščine pa volijo le občinske skupščine in se ne vrše za tem neposredne volitve. Za poslanca je izvoljen tisti kandidat, ki je dobil večino glasov vseh članov občinske skupščine.

Če pa v občinski skupščini nobeden izmed kandidatov ni dobil večine glasov vseh članov občinske skupščine, pa volijo občani neposrednih volitvah poslanca iz-

Tudi odbornike v okrajne skupščine se bo volilo le v občinskih skupščinah brez neposrednih volitev na terenu.

Volitve v občinske skupščine pa so razumljivo lahko le neposredne. V občinske zore bodo volili volivci na terenu po posameznih volilnih enotah; volitve v zore delovnih skupnosti občinskih skupščin pa se bodo vršile po posameznih delovnih organizacijah. Tako bomo tudi v našem podjetju volili 7 odbornikov v zbor delovnih skupnosti občinske skupščine.

Skupščina sindikalne podružnice podjetja ni izpolnila pričakovanj

(dalje s 1. strani)

pravilja in o čem ne. Prav gotovo je, da je bilo odveč govoriti o delu komisije ZB v letu 1962 tako obširno, in sicer zato, ker je bila skupščina namenjena reševanju številnih in težkih nalog in problemov, od katerih bo v veliki meri odvisno naše delo in življenje v letu 1963. Pozitivno pa je bilo, da je predstavnik iznesel stanovanjski problem članov ZB.

Tovariš Djukanovič se je dotaknil nekaterih zelo resnih problemov, med katerimi je posebno kritičen naslednji: V našem podjetju vlagamo visoka sredstva v nove stroje, vendar nam te investicije ne dajo poznejše tistih rezultatov kot smo jih planirali in pričakovali.

Tovariš Djukanovič je poudaril, da bo treba v prihodnje za take in podobne investicije dobro pripraviti in vsestransko proučiti potrebne in ustrezne pogoje in razmere. »Napačno je,« je dejal, »da smo nabavili mnogo novih strojev za katere nimamo niti izučenih proizvajalcev niti mojstrov in je zato razumljivo uspeh in efekt manjši, kot bi bil v nasprotnem primeru.« Tov. Djukanovič je bil mnenja, da bi se nam verjetno dostikrat izplačalo imeti določen del delovne sile več, ki bi jo pripravljali v centru za nove stroje, ker bi v tem primeru bile poznejše izgube znatno manjše.

Drugi problem, ki je tudi težak je po njegovem mnenju vedno večja fizična obremenitev proizvajavca kljub vedno večji avtomatizaciji proizvodnje. Ta anomalija gre predvsem na račun slabe organizacije dela v proizvodnji. »Prepričan sem,« je tov. Djukanovič dejal, »da so naše proizvajavke še bolj pridne kot one v zapadnih državah, čeprav z muko poslužujejo 24 statev, medtem ko jih one tam tudi 100. Proizvajavke torej niso krive za te razmere.«

Tudi obljube škodujejo, če ostanejo neizpolnjene,« je dejal tov. Dušan. »Mi smo lani upali na 42 urni teden, vendar nismo bili takrat dovolj korajžni, da bi ga uvedli, čeprav bi ga lahko, kljub težkim pogojem. Letos bo to še mnogo težje, vendar bomo to morali izvesti, ker ga predvideva do leta 1966 tudi naša ustava.«

»Vse te in še mnoge druge napake zahtevajo od Zveze komunistov in od sindikalne organizacije, da vložijo vse svoje sile in znanje, da bi napake odstranili. Dolžnost družbeno-političnih organizacij je, da pravočasno signalizirajo odgovornim službam v podjetju kje in kaj je treba narediti, da bo naš končni uspeh zares zadovoljiv,« je na kraju dejal tov. Djukanovič.

Tovariš Čare je delegatom obrazložil, da smo šli na povečanje osnovnega plana predvsem zato, da bodo naše osnovne enote lahko polno koristile svoje kapacitete, kar pri prvotno postavljenem ne bi mogle.

Opozoril je na to, da izpolnitev planskih nalog v marcu ni zadovoljiva, da pa se bodo razmere izboljšale.

Na kratko je povedal še o perspektivah podjetja, in sicer o predvideni nadaljnji avtomatizaciji tkalnic, v katere bomo dobili letos in naslednja leta skoraj same avtomate, kar bo brez dvoma izboljšalo kvaliteto in tudi kvantiteto.

Ob zaključku je tov. Čare poudaril, da bo nujno treba narediti analize izkoriščanja delovnega časa, ker so sedaj verjetno še povsod večje ali manjše rezerve. Veliko pozornosti bo dalje treba posvetiti tudi proizvodni discipli-

ni, ki se trenutno zmanjšuje in prav tako tudi redu in čistoti v podjetju, ki je na izredno nizki stopnji.

Predsednik IO predilnice I tov. Mrak je sicer v kratkih, vendar smiselnih stavkih povedal kako bo IO bolje in tudi koristneje delal v letu 1963. Tako se bo IO sestajal vsak mesec pred delovnimi sestanki na katerih bo skušal člane enote vsestransko informirati in vzpodbujati.

Tudi Milka Kovač se je dotaknila vedno večje fizične obremenitve žena, kljub povečani avtomatizaciji. Tudi ona trdi, da je slaba organizacija kriva za slabe pogoje dela. »V tem pogledu,« je rekla, »seveda — proizvajavka ne more nič spremeniti, ker je postavitev pogojev za pravilno delo pač dolžnost vodilnega kadra.« V zvezi z 42-urnim tednom pa je dejala: »Saj nima smisla, da bi o tem razpravljali, kot je brez pomena, da še kaj govorimo o ukinitvi nočnega dela za žene.« Verjetno ima Milka kar prav; vsaj trenutno razmere tako ka-

žejo; vendar bomo tudi ta vprašanja morali rešiti.

O bolnikih, o varstvu otrok in o potrebnih preventivi je podprto z dokazi dobro govoril tov. Kemperle.

Tov. France Koporec je dal kratko in jedrnatno obrazložitev o stanju delavske restavracije, o njenih problemih itd.

Predstavniki mladinske organizacije je spregovoril le nekaj besed v pozdrav, čeprav bi človek prav od mladine pričakoval, da bo s konkretnimi predlogi posegla v razpravo. Tudi to dokazuje, da ta organizacija še zdaleka ni to, kar bi morala biti.

Kratko in življenjsko je na kraju govoril tudi tov. Horjak, predstavnik OSS iz Ljubljane. Tov. Horjak je med drugim dejal: »Nekateri iznešeni problemi so zares življenjske važnosti. Pravilno je, da ste se o njih pogovorili, vendar je še bolj važno, da jih sedaj čimprej rešite. Ne pozabite, da je veliko tega, kar ste danes tu iznesli treba zajeti v statutu delovne organizacije.«

IN ZAKLJUČEK?

Zaključek bodo verjetno zaključki in smernice za bodoče delo sindikalne organizacije oziroma vodstva v letu 1963.

Kaj malo je to, in vendar so bili nakazani za razpravo tako važni problemi in naloge, in vendar so nekateri v razpravi prikazali tudi resne zadeve.

Kot vedno, je rezultat zopet isti: Ugotovili smo napake in probleme ne da bi poiskali načine in oblike kako razmere izboljšati. Iz leta v leto isti problemi, isti zaključki in isti uspeh brez uspeha.

Ugotovili smo sicer, da je organizacija naredila veliko koristnega in potrebnega, čeprav tudi vemo, da kvaliteta ni boljša kot prej, organizacija prav tako, odnosi tudi, žene so še bolj obremenjene itd. Skupščina je šla mimo statuta, čeprav je to vprašanje trenutno najvažnejše in bi o njem morali spregovoriti, šla je mimo nadaljnje decentralizacije delavskega samoupravljanja, čeprav sedanje stopnje ne moremo smatrati za končno obliko tega procesa, šla je mimo vseh na začetku naštetih nalog in problemov, od katerih so skoraj vsi važni in aktualni.

Morda je moje mnenje napačno, vendar si jaz predstavljam pravilno delo takšne skupščine drugače, in sicer:

Razprava bi morala zajeti res samo bistvena vprašanja. Za splošne čakarije je mesto drugje.

Vsak iznešen problem bi bilo treba takoj obdelati oziroma vsaj zadolžiti ustrezno strokovno službo, da ga obdela in predloži ustreznemu forumu.

Izmed iznešenih problemov bi bilo treba potegniti tiste, ki so najbolj resni in nevarni in ki lahko povzročijo še mnoge druge. Take probleme bi bilo treba do bro obdelati in takoj tudi poiskati pot za njih rešitev. Tak način bi imel zanesljivo večji uspeh prav zato, ker je bilo navzočih dovolj članov kolektiva, ki razmere poznajo in bi zato znali tudi svetovati. (Sprejemanje zaključkov po seji je zame nesmi-sel!)

— Itd.

— IN KONČNO

Tudi volitve bi bilo treba izvesti drugače. Prvič mi ne ugaja, da so bile volitve javne, ker se s tem onemogoča izbira tistim, ki volijo. Drugič ni dovolj, če kandidatno listo prečitajo in sprejmejo. Vsakega kandidata (posebno za tovarniški odbor!) bi morali posamezno obravnavati in sprejeti in podobno.

To so napake, ki jih delamo iz leta v leto in prav zato se človeku vsili misel, da je bila tudi ta seja zaradi seje in nič več.

P. G.

Sprejeta je nova ustava socialistične FRJ

(nadaljevanje s 6. strani)

neposredno. Člane delavskega sveta se volj na dve leti, vendar tako, da se vsako leto izvoli polovico članov delavskega sveta. Nihče pa ne more biti izvoljen za člana delavskega sveta dvakrat zaporedoma. Pravico voliti in biti voljen v delavski svet podjetja in druge organe upravljanja pa imajo vsi člani delovne skupnosti, ne glede na starost. Tako bomo torej v bodoče imeli vsako leto volitve v delavski svet, vendar bomo vsakokrat volili le polovico članov delavskega sveta. Vsak izvoljen član delavskega sveta pa bo delal pri tem organu dve leti, če seveda ne bo popreje odpoklican ali pa sam po lastni volji odšel iz delovnega kolektiva oziroma podal ostavko na svojo funkcijo. Nihče pa ne bo mogel biti po preteku te dveletne mandatne dobe ponovno izvoljen za člana delavskega sveta. Možna pa bo ponovna izvolitev po dveletni prekinitvi.

Upravni odbor odloča o poslovanju delovne organizacije. Upravni odbor se voli za eno leto, nihče pa ne more biti izvoljen za člana upravnega odbora več kot dvakrat zaporedoma. Tako bo torej tudi v bodoče centralni delavski svet vsako leto volil celotni upravni odbor. Posamezen član kolektiva pa bo lahko član upravnega odbora največ dve leti zaporedoma, ponovno pa bo lahko izvoljen v upravni odbor po vsaj enoletnem presledku.

Direktor vodi poslovanje, izvršuje sklepe delavskega sveta in drugih organov in delovno organizacijo predstavlja v pravnih in drugih poslih. Je samostojen pri delu, vendar osebno odgovoren delovni organizaciji in njenim organom upravljanja, pa tudi družbeni skupnosti za zakonito poslovanje in izpolnjevanje določenih obveznosti. Po dokončnem besedilu ustave imenuje direktorja delavski svet delovne organizacije po izvršenem javnem razpisu in na predlog razpisne komisije. Ta razpisna komisija pa je sestavljena iz določenega števila predstavnikov delovne organizacije ter predstavnikov občinske oziroma druge družbene skupnosti. Niti v zvezni, niti v republiški ustavi ni navedena doba, za katero se imenuje direktorja. Določeno je le, da se ga imenuje za čas, določen z zakonom in da je lahko ponovno imenovan na ta položaj — to je — tudi več kot dvakrat zaporedoma.

Glede statuta delovne organizacije določa zvezna ustava, da ga je treba pred dokončnim sprejemom na delavskem svetu dostaviti v obravnavo občinski skupščini — statute važnejših podjetij, ki jih bo določil zakon, pa republiški oziroma celo zvezni skupščini. Dokončno besedilo ustave ne govori več o potrditvi statuta z referendumom. Omeniti bi bilo še, da je z zakonom o izvajanju ustave določen tudi rok za sprejem statutarov v delovnih organizacijah: **statut mora biti sprejet najkasneje v roku enega leta od dneva, ko stopi nova ustava v veljavo.**

Ustava daje poudarka samostojnosti gospodarskih organizacij z določilom, ki pravi, da imajo državni organi napram gospodarskim organizacijam samo tiste pravice, ki so utrjene v ustavi. Nadalje pravi ustava, da imajo delovni ljudje pravico do nagrade v skladu z uspehom posameznika pri njegovem delu ter v skladu z gospodarskim uspehom delovne enote in gospodarske organizacije. Sploh je ena od najpomembnejših značilnosti našega ustavnega sistema ta, da zagotavlja stabilnost družbeno-ekonomskega položaja človeka, to je človeka kot samostojnega in enakopravnega subjekta v ekonomskih odnosih, pri delu ter stvarjanju, pa tudi njegovo socialno sigurnost. To je razvidno tudi iz tega, da je v zvezno in republiško ustavo vključeno določilo, da je privatna posest kmeta zajamčena na največ 10 ha obdelovalne zemlje na posamezno gospodarstvo, kot to določa sedaj veljavni zakon. S tem je vnešena določena stabilnost na področju kmetijstva, istočasno pa tudi omogočena sistematična in organizirana politika socialistične preobrazbe kmetijstva, obenem pa da delovnemu kmetu možnost, da jasno spozna svoj položaj v okviru družbenega gospodarstva.

Naša nova ustava formulira — kot je poudaril predsednik ustavne komisije tov. Edvard Kardelj v svojem govoru ob sprejetju iste — pravice in obveznosti človeka tako, da je čim konkretnije določen družbeni položaj človeka tako v sferi ekonomskih kot tudi v sferi političnih odnosov in da je zagotovljena — za dane razmere — maksimalna avtonomija osebnosti... Z drugimi besedami, posameznik je po ustavi zelo močan in samostojen glede svojega družbeno-ekonomskega in političnega položaja ter osebnih pravic, močna pa je tudi

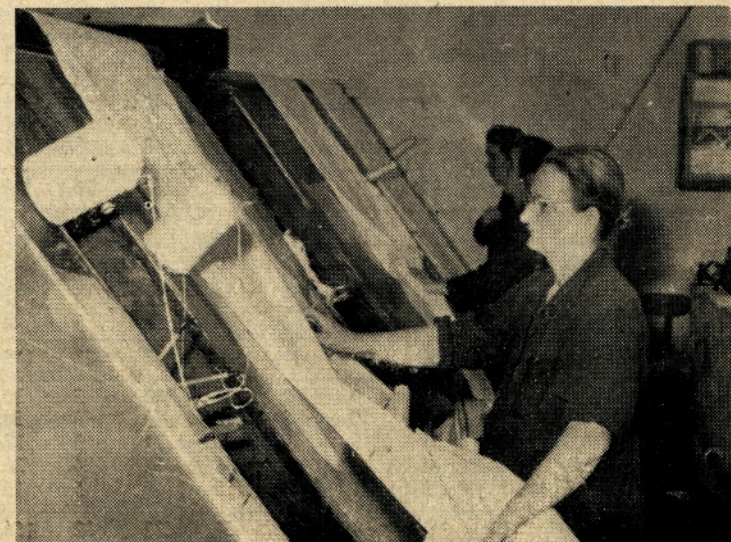
državna oblast skupnosti v vseh funkcijah, ki ščitijo enakopravnost ljudi v njihovih pravicah in obveznostih ter zagotavljajo najugodnejše pogoje za delo vseh. To pomeni, da niti en družbeni ali državni organ, pa četudi najvišji, nima pravice v imenu skupnega interesa samostojno razpolagati z individualnimi interesi, kakor se tudi posameznik ali posamezni družbeni organ ne more ogniti družbeni odgovornosti, če zlorabi svoje pravice v škodo drugega človeka ozir. skupnih interesov družbe. Ni namreč mogoče govoriti o napredku socializma brez napredka demokratičnih in človeških odnosov.

Ob koncu naj omenimo še misli tov. Edvarda Kardelja, ki je poudaril, da je nova ustava zakon, ki ureja odnose, kakršne imamo zdaj v naši družbi. Kot takšna je neposreden odsev naše stvarnosti. Toda nova ustava ni samo to. Z ustavo ne želimo ovekovečiti vsake posamezne oblike danih družbenih in političnih odnosov. Ustava jih ureja v njihovem razvoju, to je v skladu z načelom, da napredku ni konca. Zato naša nova ustava idejno formulira tudi temeljne cilje organizirane akcije socialistične družbe. V skladu s tem ustava hkrati določa tudi načela in smernice za razlaganje in uporabo ustavnih določil za vsakdanjo prakso tako družbenih organov kot tudi ljudi v njihovih medsebojnih odnosih.

V zvezi s tem je prav, če se spomnimo besed tov. Tita, ki je jeseni preteklega leta na začetku javne razprave o predosnutku ustave rekel naslednje: »Kakršnkoli, po našem mnenju popolno ustavo bomo sprejeli, sama po sebi ne bi mogla delovati v vseh porah družbenega življenja in ne bi mogla imeti potrebnega učinka, če ne bi bila do podrobnosti znana vsem našim občanom, če ne bi bila v zavesti slehernega našega človeka.«

Neposredno po sprejetju zvezne ustave je bila na dan 9. apr. 1963 v Republiški ljudski skupščini sprejeta tudi nova republiška ustava — ustava Socialistične republike Slovenije. V naši republiški ustavi je še več sprememb v primerjavi s predosnutkom — v bistvu je njeno besedilo vsklajeno z besedilom zvezne ustave. Posebej bi bilo omeniti, da se daje z novimi ustavnimi predpisi poseben poudarek občini kot osnovni družbeno-politični skupnosti. Zakon o izvajanju ustave določa, da spada reševanje vseh zadev na prvi stopnji v pristojnost občin, izjema velja le za zadeve s področja notranje uprave. Kot znano, ima občinska skupščina praviloma dva zbora: občinski zbor in zbor delovne skupnosti, ki je skupen za vse panoge dejavnosti. Naša nova republiška ustava pa pravi, da se z zakonom lahko predvidi ustanovitev več zborov delovnih skupnosti v tistih občinah, ki izpolnjujejo določene pogoje.

Mimogrede naj omenimo še določbo glede organizacije rednih sodišč. Tudi za naprej bodo ostala okrožna sodišča, dočim se okrajna sodišča preimenujejo v občinska sodišča.

Pregledovanka surovega blaga v tkalnici I

Pavla Mravlje pripoveduje

Pavlo Mravljesovo dobro pozna-te v idealnici obrata I. Pridna, glasna, prijazna in huda, kakor je pač nanese, delovna pa vedno, kot mravlja, pa zato nima zaman ta-kega primka.

Zdaj je upokojena. Stanuje v majhni lični hišici kot je majhna in lična tudi sama. Takole pripove-duje:

»Doma nas je bilo 13 otrok. Bi-la nisem niti najmlajša, niti najsta-rejša, vendar bolj med mlajšimi. Oče je bil dober delavec. Krčil se je puščo, prekopaval in oral ter ta-ko naredil njive. Kadar je delal, je res delal, kadar pa je pil, takrat je pač pil in kadar se je pijan vra-čal domov, je družina bežala na vse strani. Ko pa se mu je pijanost razkadila, je bil spet najboljši člo-vek.

Nekoč — bilo mi je nekako tri leta — se je zgodilo, da so vsi ušli, le name so pozabili, ker sem spala na peči. Ko je oče vpil, prevrnil mizo in razbil, kar je uspel razbiti, sem se zbudila in zavekala. Bolj je oče vpil, bolj sem jaz kričala. To ga je menda še bolj ratogotilo. Pla-nil je na klop ob peči in me za noge potegnil dol. Stara mati, ki je oprezala zunaj okrog in čakala, kaj se bo zgodilo, je planila v hišo, me izrgala iz očetovih rok in zbe-žala. Pozneje mi je pravila, da me je držal za noge in gledal, kam bi udaril.

Z očetom nisva bila nikoli prija-telja. Jaz sem se ga bala, on pa me je sovražil, menda zato, ker me takrat ni mogel ubiti. Ko sem bila stara šest let, so pripeljali pred hi-šo lojtrski voz. Na njem je bila ve-lika kad za zelje, položena postra-ni tako, da je odprtina gledala na-zaj. V rdečo ruto so mi zavezali nekač cunj, me spravili v kad in naročili, da ne smem pasti iz nje.

Na sprednji konec voza so naložili zeljnatih glav in vse skupaj odpe-ljali iz Žirovskega vrha na Srednja brda služiti. Prišla sem k hiši, kjer so imeli tri otroke, vse manjše od mene. Morala sem jih čuvati. Naj-mlajši je bil še v zibelki, pa sem ga morala zibati. Navezala sem na kljukico motvoz in zibala, zibala, da se je prevrnila zibka. Mali je bil čez sredo prevezan. Ko se je zibka prevrnila, se je postavila na končnice, glava in noge pa so otro-ku visele na tla. Ker je z noskom tiščal v tla, še jokati ni mogel, za-to smo se pa ostali bolj drli, ker zibke nismo mogli obrniti nazaj. Sosedje so slišali vpitje, vendar so tekli povedat domačim na njivo. Prišli so, obrnili zibko, meni pa jih naložili po zadnji plati. Nalagali so mi jih večkrat, in ob raznih pri-ložnostih, in sicer: Ko sem kuhala juho in jo pristavila k ognju, da je vrela kot kerompir in bila potlej taka kot luža, ko sem pojedla sla-dek sok, ki je bil pripravljen za otroke in mi je dišal bolj kot sub ječmenov kruh, katerega so dajali meni, ko sem ušla nazaj domov, pa so me nabunkali najprej doma, po-tem pa še tam, odkoder sem ušla.

Tako me je preganjala palica vsa otroška leta.

Rasla sem bolj počasi, dela pa sem bila vajena. Ves čas sem ži-vela v hribih, kjer je bilo treba prenesti vse na hrbtnu. Nosila sem koš in tovore. Brenta z vodo je bila dostikrat težja od mene. Nosila sem zemljo iz spodnjega konca nji-ve na zgornjega, nosila drva in se-no in bila sem prepričana, da je tako povsod na svetu, dokler mi ni prijateljica, ki je služila v dolini, povedala, da ni samih košev in hri-bov ampak, da v ravnini vozijo s konji, da ni treba prenašati zemlje iz spodnjega konca njive na zgor-njega, in podobno. Zamikalo me je v dolino, pa sem šla. Dobila sem službo v Dorfarjih. Zdaj sem bila v svojem elementu. Zrasla sem, nihče me ni več tepel, konje pa sem vzljubila čez vse. Nič več ni bilo košev, konji so mi prevzajali vse, kar je bilo potrebno pri hiši. Konč-no sem bila srečna.

Maja 1936 je nanese, da sem začela delati v tovarni. To mi ni ugajalo. Nisem mogla prenesti za-tohlosti med zidovi, ropota in de-la, ki ga nisem bila vajena. Joka-la sem, obratovodja pa me je to-lažil, da itak ne bom mogla delati, ko imam tako hrapave roke, potem pa sem seveda še bolj jokala. Ta-krat je bilo to dokaj drugače kot danes. Vsaka novinka si je morala sama dobiti tkavko, da jo je učila in jo tudi sama plačati. No, imela sem dobro učiteljico in po treh tednih sem že dobila en stroj. Ka-ko mi je šlo, raje ne govorim. Ta-krat smo delali po devet ur, pa sem med odmorom hodila jokati za-daj za tovarno, ampak vedno bolj poredkoma in kmalu je minilo. Tkavka sem postala kljub preroko-vanju obratovodje, da iz mene ne bo nikoli nič.

Nisem se še dobro živela v to-varniško življenje, ko so začeli s stavko. Ker sem bila kmečka, ne-vedna in nerazgledana, mi je bilo vse neznano in nisem imela niti pojma, kaj se pripravlja. Tisti dan sem spotoma, ko sem šla na delo, kupila za dinar kruha za malico. Naenkrat so zatulile sirene, in ko smo pridrli ven, so vhodna vrata že zaprli. Mojstre, ki niso stavkali, so izpustili, ljudi, katerim niso za-upali, pa so postavili pred vrata. Mi smo držali stražo pri strojih, ven pa nismo smeli. Tako sem bila ves drugi dan brez jedi, zvečer pa je nekdo prinesel v predpasniku kru-ha in klobas. Bilo je samo za tiste, ki od prejšnjega dne niso nič jedli, torej tudi zame, vendar se nisem upala oglasiti. K sreči je neka to-varišica povedala, da tudi jaz že dva dni nisem skoraj nič jedla, pa so tudi meni dali kos kruha in klo-baso.

Stavka je trajala 6 tednov. V tem času smo živeli kar v tovarni, brano pa so nam nosili okoličani, ali pa smo šli sami v akcijo po na-logu komisije za preskrbo. Razme-re so se uredile, disciplina je bila dobra, pa tudi borbenost in tovari-

štvo. Stavkovni odbor se je trudil, da bi nas utrdil v boju za naše pra-vice. Najbolj smo verjeli in tudi najraje poslušali Rudija Resmana, o katerem so rekli, da je komunist. Sicer mi ni bilo jasno, kaj to po-meni, vendar sem ga vneto poslu-šala in se čudila, da toliko ve.

Okrog tovarne so hodili orožni-ki. Na industrijskem tiru je stala lokomotiva, katero je železnica zab-tevala nazaj. Prišel je strojevodja in z njim kurjač, da bi jo odpeljala. Ljudje sicer niso pustili, vendar si nista dala dopovedati in sta jo že premaknila proti izhodu. Takrat pa so se nekatere ženske — med nji-mi se spominim Rezke Dragarjeve — vlegle preko tračnico. Vsi smo vpili in mahali, pa se je lokomoti-va vrnila na svoje mesto in tam ostala.

Lastniki so seveda hoteli spraviti ljudi iz tovarne in so to poskušali izvesti na vse načine. Ker pa smo imeli zaveznike v ljudeh izven to-varne, se seveda nismo dali. Poži-gali so kozolce po stražiškem polju, da bi šli gasit, pa vendar brez uspeha. Nekega jutra je izgledalo, da spet gori nekeje v Stražišču, pa so le policaji svetili z žarometom na Laborah. Imeli smo čuden ob-čutek, da se bo nekaj zgodilo in se tudi je. V zgornjih jutranjih urah smo doživeli pravi napad policije. Vdrli so v tovarno, metali bombe s solzivnim plinom in topli, kegar so dosegli. Nekako sem ušla najhujšim buškam in se skrivaj splazila proti izhodu. Takrat me je zagledal moj-ster, ki je bil Čeh. Mahal mi je, pa sem bila tako zmešana, da nisem vedela, kaj hoče. Hotela sem vzeti kolo, pa je pritekel za mano in mi dopovedoval, naj nikar ne silim k izhodu, ampak naj bežim na zgor-nji konec tovarne in se skrijem.

Ubogala sem ga. Tam se mi je po-srečilo, da sem se splazila skozi ograjo in bredla čez Savo na drugi breg. Na bregu pa je bilo polno ljudi, ki so gledali, kaj se dogaja v tovarni. Vpili so mi, naj se vr-nem, ker je bila tudi na bregu po-licija, ki je čakala, da pretepe vsa-kogar, ki bi prišel čez Savo. Obr-nila sem se torej, in s kolesom na rami lezla nazaj. Medtem časom pa so prestrašeni in pretepeni delavci podrli ograjo ob železnici in pobeg-nili v Smarjetno, policaji za njimi, jaz pa spet za njimi. Ker pa sem imela kolo, ni nihče več pošljal paznje name, tako sem srečno pri-lezla mimo policijskih straž in do-mov, sicer vsa mokra, strgana in opraskana, nekateri pa so dobili ta-ke rane od udarcev, da so jih mo-rali peljati k zdravniku po prvo pomoč. V tovarni je izgledalo kot na bojišču, vse je bilo raztrgano in polomljeno. Še ko sem po štirinaj-stih dnevih prišla na delo, je bilo vse narobe.

Ta stavka pa je bila dobra šola za vse nas nevedneže. Ščasoma smo se začeli zanimati za to in ono in ko so nas okupirali Nemci, smo se hitro znašli. Dobro sem tedaj vede-la, kako je treba narediti, da se

Naša Pavla Mravlje med svojimi zajčki

stroj med delom vžge, in kričala sem šele potem, ko je bil osnovni valj že dobro ožgan. Ko je bilo tre-ba pripravljati obveze za partizane, smo imele več predavanj, kako se čim več blaga spravi v literško kangljico, kako se odnese čim več preje za povoje itd. Letalski alarm smo vedno težko pričakovali, ker smo takrat veliko odnesli v gozdo-ve Smarjetne. Skrivališče smo imeli pri Meserkovih pod Smarjetno in pa pri sestri Helene Strnadove, ka-tero v idealnici I dobro poznate. Zbirališče in razpošiljavnica pa je bila na Gabrški gori.

Zgodilo se je, da sem nesla na Gabrško goro obveze in prejo za partizane, nazaj pa sem morala ne-sti pošto. Naložila sem literaturo, in kar so mi dali, v velik cekar, na

vrh pa suhe bruske, steklenico žga-nja in dve mladi mački. Na Viso-kem v Poljanski dolini so me sre-čali beli, mi spili žganje in se pre-pričali, da nosim mlade mačke. Po-tem so me ustavili Nemci. Spet so me rešile mačke in pa suhe bruske, pa še strašno sem se hudovala na bele, ki so mi izpili žganje. Sicer ne vem, če so mojo polomljeno nemščino kaj prida razumeli, vseka-keor pa so kazali zelo sočutne obra-ze in rekli: »Ja, ja«. To me je ta-ko opogumilo, da se mi niso več tresla kolena, če sem karkoli pre-našala. Jezik mi je k sreči dobro služil, sicer se mi pa sedaj še tudi nič ne zatika. Bilo je dogodiščin za celo knjigo, veselih in žalostnih, kakor je pač življenje.

(dalje prihodnjič)

Obratne nesreče za januar in februar

(dalje z 2. strani)

Izguba v denarju in času: v sta-ležu bolnikov je bil 11 dni oziro-ma 88 ur. — Izguba narodnega do-hodka je 71.280 dinarjev. Podjetje je izplačalo 12.891 dinarjev. Sku-paj je izguba v času bolezni 84 tisoč 171 dinarjev.

7. Janez Bolka. Delovno mesto: pomočnik pri kontinuirnem barv-nem stroju.

Vzrok in opis nezgode: S sode-lavcem sta pripeljala z vozom (žabo) mizo blaga k stroju. Zaradi pomanjkanja prostora pri stroju, sta mizo namesčala in spuščala z voza oba hkrati. Da bi mizo z bla-gom odinil, se je Bolka s hrbt-no stranjo uprl v voz z nogo pa v stroj. Pri premiku mize na vo-zu se je ročica, ki je bila prosta, sprožila in z večjo močjo udarila imenovanega po obrazu v bližino očesa.

Izguba v denarju in času: v sta-ležu bolnikov je bil 7 delovnih dni oziroma 56 ur. — Izguba narodnega dohodka je 45.360 dinarjev. Podjet-je je izplačalo 5969 dinarjev. Sku-paj je izgube v času bolezni 51.329 dinarjev.

8. Janez Benedik. Delovno me-sto: pripravnik za kurjača.

Vzrok in opis nezgode: Pri či-ščenju mlina za drobljenje leša so se imenovanemu vsuli vroči ogorki leša na nogo.

Izguba v denarju in času: V staležu bolnikov je bil 5 delovnih dni oziroma 40 ur. — Izguba na-rodnega dohodka 32.400 dinarjev. Podjetje je izplačalo 6789 dinar-jev. Skupaj je bilo izgube v času bolezni 39.189 dinarjev.

Jože SMID

	Obrat I Nesreče			Obrat II Nesreče			Nesreče za celo podjetje			Obrat I Izpad delov. dni			Obrat II Izpad delov. dni			Izpad delov. dni za celo podjetje			Nesreče na 100 zap. %	
	pri delu	na poti	skupaj	pri delu	na poti	skupaj	pri delu	na poti	skupaj	pri delu	na poti	skupaj	pri delu	na poti	skupaj	pri delu	na poti	skupaj	Obrat I	Obrat II
Predilnica	6	3	9	5	1	6	11	4	15	56	18	74	68	12	80	124	30	154	1,91	1,89
Tkalnica	42	8	50	19	4	23	61	12	73	303	63	366	225	17	242	528	80	608	4,24	2,69
Plemenitil.	18	1	19	4	1	5	22	2	24	212	3	215	45	42	87	257	45	302	4,27	2,22
Vzdr. obrati	11	2	13	5	3	8	16	5	21	184	19	203	62	54	116	246	73	319	6,63	4,35
Režijski	7	1	8	1	2	3	8	3	11	94	11	105	7	21	28	101	32	133	4,93	8,92
Skupaj:	84	15	99	34	11	45	118	26	144	849	114	963	407	146	553	1.256	260	1.516	4,13	1,47
Predilnica	3	1	4	—	1	1	3	2	9	20	8	28	—	20	20	20	28	48	0,97	—
Tkalnica	24	2	26	13	6	19	37	8	45	463	35	498	161	41	202	624	76	700	2,33	1,85
Plemenitil.	17	2	19	6	—	6	23	2	25	210	96	306	53	—	53	263	96	359	3,95	3,37
Vzdr. obrati	13	3	16	13	3	16	26	6	32	96	42	138	184	48	232	280	90	370	7,18	1,16
Režijski	2	2	4	2	2	4	4	4	8	47	6	63	13	164	177	60	170	230	0,86	2,85
Skupaj:	59	10	69	34	11	46	93	22	115	836	187	1.023	411	273	684	1.247	460	1.707	2,24	2,29
Predilnica	17	3	20	8	2	10	25	5	30	131	75	206	142	25	167	273	100	373	5,17	3,16
Tkalnica	28	5	33	15	8	23	43	13	56	362	102	464	294	270	564	656	372	1.028	2,83	2,14
Plemenitil.	17	4	21	5	1	6	22	5	27	118	134	252	89	8	97	207	142	349	3,81	3,07
Vzdr. obrati	23	2	25	9	2	11	32	4	36	219	16	235	104	28	132	323	44	367	1,25	8,74
Režijski	9	4	13	1	1	2	10	5	15	144	24	168	14	30	44	158	54	212	3,75	2,40
Skupaj:	94	18	112	38	14	52	132	32	164	974	351	1.325	643	361	1.004	1.617	712	2.329	4,30	2,65

Razpredelnica prikazuje nesreče v letih 1960 (1 rubrika), 1961 (druga rubrika) in 1962 (tretja rubrika)

Pazite na to, kako se oblačite!

Izgleda, da je sodobna moda končno dosegla svoj stil, ki se bo obdržal dlje časa in o katerem se bodo čez nekaj časa učili v zgodovini kot o stilu naše dobe. In kaj so glavne značilnosti te mode?

Moderno obleko prilagoditi vsaka sebi. Ves čas pa ostajajo te značilnosti: Krilo je tako dolgo, da ravno še pokrije koleno. V pasu obleka ni popolnoma oprijeta; spredaj je z vžitki nakazan pas, zadaj pa je lahko bogato drapirana, oblapna, ravna ali tudi poloprijeta. Rokavi so ozki, ravni. Ob vratnem izrezu je majhen ovratnik ali mala fazona. Pomembni so detajli — gumbi, pasovi, pentlje in obrobe. Barve so svetle in nežne, če pa so živahne, pa jih lahko spremljajo tudi živahno barvasti modni dodatki. Klobuki so sprejemljivi za vsako žensko, ker niso pretirano veliki, niti smešni.

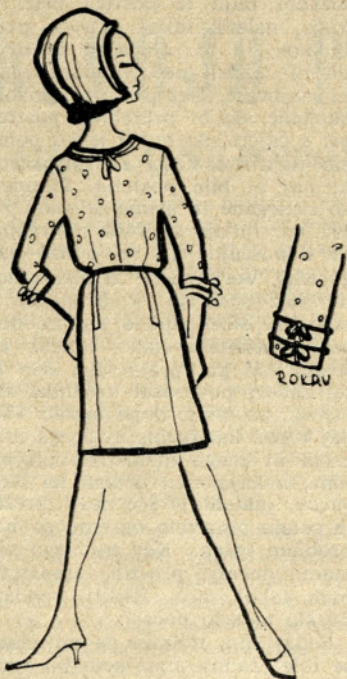
Čevlji imajo polvisoko, ne prekonico. Visoke pete kdaj pa kdaj tanko peto, in spredaj zaokroženo obujemo le za zvečer. In tako si tako modo krojimo vsak po svoje. Če ženska ujame svoj stil oblačenja, je dosegla vse. Kaj je to stil, oziroma, kakšen naj bi bil?

Ženska se mora dobro poznati. Vedeti mora, kaj lahko pokaže in katere napake mora skriti. Neka grosica se je ravnala po svojem geslu: Pokaži obraz, kejer ga imaš! in je v modi dolgih rokavov nosila

obleko brez rokavov — zato, ker je imela zelo lepe roke. Ženska naj kritično presodi, katere barve ji

na vpraša za svet svojo okolico. Dve prijateljici od treh vprašanih ji bosta gotovo pravilno svetovali. Pri krojih je prav tako. Če moden kroj ženski sploh ne pristaja, naj ga zavrne! Moderna lahko postane z novimi ustrezajočimi modnimi dodatki.

J. J.

A — spomladanski plašč

Nagradne serpentine

Krila in bluze

Minili so časi, ko so neveste nosile dolge bele obleke in še dalje še pajčolanane. Sedaj moramo izbira

ti pač tak kroj obleke, da pride tudi kasneje v poštev. Poročne obleke bomo lahko nosile še nekaj let za razne večerne prireditve kakor so koktajl, gledališče itd.

Izberite si svetlo blago dobre kvalitete. Če obleko ne dopolnjuje kaka druga dekoracija, si pripnite rožo. Lahko si okrasite glavo s pajčolanom, toda ta ne sme biti dolg, temveč zelo kratek.

a) Če se poročite spomladi, boste morale obleči plašč. Izberite si kroj, ki ga boste nosile tudi kasneje. Narisala sem vam en tak primer, ki ga brez skrbi lahko uporabite.

b) Kostim je tudi zelo prikladen za to priliko. Narisala sem vam obleko in jopico. Tudi to pride v poštev za vašo svečanost.

c) Seveda ne smemo pozabiti na obleke. Obleka na tej sliki je zelo preprosta. Krojena je rahlo na zvon in blizu roba ima dva šiva, ki bosta nedvomno lepo učinkovala na celotni izgled.

e) Iz slike je razviden kroj obleke. Tudi tak model boste lahko uporabile, kljub dekolteju na hrbtu.

f) Model je primeren za zelo mlade neveste. Saj je kroj zelo mladosten. Obleka je enodelna s plisajem.

S. B.

In sama naj teži za tem, da bi si izostrila svoj dober okus. Kako? Postati kritičen do vseh stvari, ki ti jih ponujajo — kjerkoli — pa naj bo to modna revija — izložba v trgovini, ali pa lastna omara za obleko doma. Večkrat se spleta listati po raznih revijah, ki z lepimi barvnimi slikami razlagajo harmonijo barv, verjeti skladnosti barv, ki nas ne odbija. Saj nas, navadno prav lepe stvari privlačijo — pa verjemimo kdaj pa kdaj tudi sebi.

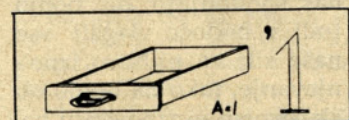
Francka Tomše v pokoju

Februarja je odšla v pokoj brigadirka na prstančevih strojih iz predilnice I, tovarišica Francka Tomše. V podjetju je delala 25 let. Bila je vestna in pridna delavka ter prava prijateljica in sodelavka. Člani EE ji želijo še mnogo sreče, zdravja in zadovoljstva.

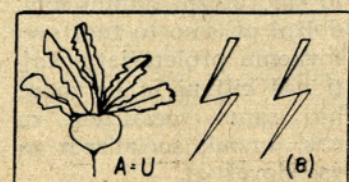

Francka Tomše med sodelavkami

Rebusi

RETIČ KAREL

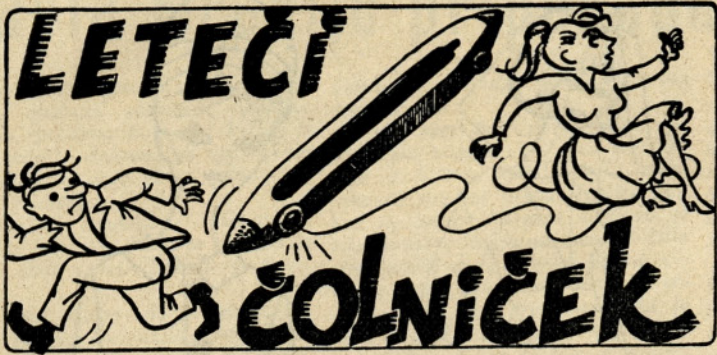
Besede se vpisujejo proti desni ali proti levi, kakor teče serpentina, in sicer od polja s številko do naslednjega polja s številko. Tako je zadnja črka besede obenem začetna črka naslednje besede. Črke v treh navpičnih stolpcih pod pikami dajo neko misel.

1. palačinski podobna močnata jed, 2. trozložna stopica z naglasnim tretjim zlogom v poeziji, 3. najvišji jugoslovanski vrh (2863 metrov), 4. mesto jugozahodno od Pariza z znamenito palačo Ludvika XIV. in ogromnim parkom, kjer je bila leta 1919 podpisana mirovna pogodba z Nemčijo, 5. sestava, spojitev, povezava, 6. partijski kralj iz 3. stoletja, začetnik dinastije Arsakidov, 7. spleten šop las, 8. ime nizozemskega pomorskega Tasmana, ki je odkril Tasmanijo in Novo Zelandijo (iz istih črk kot BELA), 9. mrznja do dela, lenost, 10. vrsta vetrnega jopiča s kapuco (iz istih črk kot KORANA), 11. podpredsednik Zveznega izvršnega sveta (Edvard), 12. poletni mesec, 13. raziskovalec jam, speleolog, 14. raz-

delitev s klanjem, razklanost, 15. izrastek na glavi, 16. egiptovsko mesto, po katerem se imenuje umetni prekop med Srezozemskim in Rdečim morjem, 17. navdušenje, zanosnost, 18. mejna reka med Slovenijo in Hrvaško, ki izvira pod Donačko goro in se pri Dobovi izliva v Savo, 19. ime dobrega Prešernovega prijatelja Smoleta, 20. mlada arabska republika z glavnim mestom Sana, 21. sukanec, 22. himalajski vrh, ki ga je pred tremi leti zavzela jugoslovanska alpinistična odprava, 23. mesto v Srednji Angliji, najvažnejše središče volnene industrije v Veliki Britaniji, 24. največji kopenski sesalec.

IZZREBANI SO BILI:

1. nagrada — 1500 din Marinka Kmet, 2. nagrada — 1.200 din Anica Stempihar, 3. nagrada — 1.000 din Edo Kogalja, 4. nagrada — 100 din M. Ambrož, 5. nagrada — 800 din Silva Kralj, 6. nagrada — 900 din St. Kaštron. Križanke oddajte najkasneje do 15. maja!

Predvsem bi vam rad povedal, da verjetno ne bom več dolgo med vami. Urednik mi je namreč zagrozil, da me bo odpustil, ker mu delam same sitnosti. Med drugim mi je zabil, da moram v bodoče biti bolj konkreten in jasen, če kaj bolj resnega povem, ker se jih drugače čuti preveč prizadetih, potem mora pa on dokazovati, da ne gre za tega temveč za onega in podobno. Resnici na ljubo povedano je meni tako še ljubše, ker bodo potem člani takoj vedeli za kaj in za koga gre. Če pa bom moral nekega dne le od hiše, pa tudi ne bom preveč nesrečen, ker mi zadnje čase razmere okoli dohodkov nič več ne ugajajo in odgovarjajo. Kako neki bi bil zadovoljen, če gredo cene v višino kot količine naših ostankov, dohodki pa navzdol kot planske izvršitve v nekaterih EE.

Moram vam vsem skupaj povedati, da je urednik besen tudi zato, ker skoraj povsod zmanjka časopisov ko list izide, čeprav jih za oddelke sam prešteje. Pravi, da bo že našel tiste, ki jemljejo po dva ali morda celo po tri izvede, potem bodo pa ostali brez Tekstila pa če se razpočijo od jeze in nesramnosti. Posebno pri zadnji številki so imeli »hondel« v plemenitilnici I, saj so jih — kdo pa ne vem! — razdelili kar 50 več kot je bilo navzočih članov. Nič čudnega potem seveda ni, če jih uredniku zmanjka za tiste, ki jim list pošiljamo po pošti.

Malo bi obrenkal še vzdrževalne obrate. Le-ti zadnje čase začnejo rofkati na večjih mestih, svojega dela pa potem nikjer ne dokončajo, ker vedno najdejo kje še bolj nujno zadevo, ki jo je treba še prej popraviti oziroma narediti. Med take rezeve, ki kar čakajo, spada brez dvoma obrat plemenitilnica I in na žabrat plemenitilnica I. Urednik sicer pravi, da tisti, ki čaka tudi dočaka, vendar jaz krepko dvomim, da bo to kaj kmalu.

Razume se, da ne smem pozabiti kalorične centrale, in sicer velja za eno in drugo. Izgleda, da je tem ljudem pozimi v njihovih prostorih prevroče, spomladi pa premraz. To potrjuje dejstvo, da nas je v drugih oddelkih skozi vso zimo krepko zeblo (v kalorični so verjetno mislili, da imamo iste pogoje kot oni!!!), sedaj nam je pa tako vroče, da komaj včasih še zdržimo, ker so začeli kuriti kot v peklju.

Zadnjič nas je pa vse skupaj malo pošlatal upravnik restavracije, ko je dejal takole: »Veste tovariši in tovarišice, ne zdi se mi prav, da stalno nekateri grdit menzi in njuno osebe, da imate vedno kakšne pripombe na hrano in podobno, medtem ko se vam zdijo napake, ki jih sami delate v proizvodnji razumljive, čeprav gredo često v težke tisoče, morda celo v milijone dinarjev. Takrat je vse prav in nobeden ni krivec.« Tudi jaz pravim, da ima upravnik čisto prav, ker je tako tudi res. Prvič imate skoraj povsod v obratih in pisarnah veliko svinjarije, drugič leži na vseh straneh umazano blago, tretjič delate nekateri s stroji in s prejo kot svinja z mehonom, nekateri si brišete umazane roke v sveže blago in tako dalje. Vse to so bolj grobi in tudi večji prekrški kot, če je preslana juha, če je star kruh in podobno, pa zato najprej pometite pred svojim pragom, potem šele pojdite drugam! Verjetno bo sedaj kdo rekel: »Če tako misliš, pa še sam tako delaj!« Veste, v tem pogle-

du pa zadeva ni ista. Jaz moram pometati pred vašimi pragi, ker je to moje delo, kot mora na primer sanitarna pregledati napake drugih, ne pa svojih.

Tistega tička oziroma tičko, ki si prisvaja brisače v straniščih splošne uprave prav lepo naprošamo, naj to še nekaj časa dela, ker bo pozneje dobro poplačan za svoj trud. Trenutno je sicer šele sumljivo »lice«, vendar vse kaže, da ga bo naš detektivski biro odkril in hkrati tudi nagradil.

Ce je človek prevelik optimist, potem se mu kaj lahko zgodi, da je nekega dne krepko razočaran. Zdi se mi, da so bili tako razočarani tudi nekateri člani ekonomske enote splošna uprava, ker so vse do 6. aprila živeli v upanju, da bodo 15. aprila dobili posebno lepe osebne dohodke. Žal mi je, dragi prijateljki, če so se vaše želje in sanje spremenile v žalostno resnico. Tolažiti ne znam, vendar bi vam svetoval, da za 1. maj lepo doma ostanite in nikar preveč potic in šunk ne pecite pa bo zadeva kar v redu. V majhno tolažbo bi morda povedal še to, da tudi prihodnji mesec ne upajte preveč na lepše vreme v vašem žepu.

Zdi se mi, da je pa le treba urediti sanitarije v predilnici I in v tkalnici I. Če odgovorni mislijo, da bodo še malo odlašali, potem se bridko motijo. Urednik je dejal, da bo slikal, jaz pa jim povem, da bom zadevo tudi vsestransko obrazložil, vendar bi bilo bolj pametno, če mi tega ne bo treba.

V podjetju, in sicer v obratu I imamo tudi enega — morda tudi več — člana, ki zasluži, da bi mu jih nekdo dal nekaj krepkih okrog ušes, eno še bolj krepko pa skozi izhod. Ta nesramnež namreč meče žeblje na električni voziček - karo, s katero kuharice vozijo hrano v obrate. Mar nič ne pomisli, da bi tak žebelj lahko padel v posodo s hrano, da bi ga nato lahko kak član pojedel in dobil zelo resne, če ne smrtno nevarne poškodbe. Svetujem mu, da s to neumno in nevarno igro preneha, ker mu bo težka zemljica, če ga odkrijemo.

Že večkrat smo na raznih sestankih in sejah govorili o tem, da bomo tudi v EE splošna uprava začeli štediti. Izgleda, da so ta poziv nekateri razumeli napačno. Tako le-ti sedaj koristijo vedno več kemičnih svinčnikov, čeprav so prej večidel pisali s tintnim, uporabljajo na stranišču razne listine namesto toaletnega papirja, delajo razne dopise v treh izvodih, čeprav bi zadostovalo v dveh, postajajo na hodnikih in klepetajo, čeprav bi lahko vsaj tu in tam kaj koristnega naredili itd.

Nekje sem zadnjič slišal, da so se ljudje pritoževali, ker je dala naša LJUDSKA TEHNIKA ven objavo s podpisom: LJUDSKA TEHNIKA TISKANINA - INTEKS, namesto: TEKSTILINDUS. Jaz pravim: PRAVILNO, da se jezijo, ker če smo TEKSTILINDUS, ne moremo biti TISKANINA - INTEKS. Vendar, dragi moji člani, to ni edini primer, ki ga je treba grajati. Imamo na primer v podjetju še vedno štempiljke z nazivom: TEKSTILNA INDUSTRIJA, TISKANINA - INTEKS, imamo še vedno v obratu I na novem posloppju velik napis: TISKANINA in v obratu II seveda tudi INTEKS, in končno je v podjetju še kar precej tudi takih članov, ki ponosno nosijo na haljah napis tovarne, ki je nekoč bila. Tudi to je seveda nepravilno, ker nikamor ne pelje, vsaj v pozitivnem smislu ne. Ne bo na-

pak, če bi tudi tej zadevici odbili rogljičke, čeprav bo zahtevala precej dinarčkov. Če želimo, da se to vprašanje vsaj do neke mere pravilno uredi, potem moramo biti tudi dosledni.

Sedaj pa še o naši prelepi kočici na Krvavcu. Tisti, ki gredo tja gor, večkrat pravijo, da ni več tako lepa in privlačna, kot je bila svoje dni. Takole so mi pripovedovali: »Že vhodna vrata so prvi problem, ker jih je izredno težko odpreti, če nisi slučajno ključavničar. Če se ti potem po težkem boju le posreči priti v kočjo, naletiš takoj na več problemov, in to: običajno ni drv, da bi zakuril peč, vendar to še ni najhujše, ker tudi ni dovolj skodelice, da bi prezeblim postregel s čajem. Še hujše je ko položiš utrujene kosti na pripravo, ki naj bi bila postelja. Žimnice so raztrgane in slama je stara že 100 let, mreže so tudi raztrgane in dopuščajo, da se dobro zagvozdliš. Verjetno je to planirano, da med spanjem ne bi padel s postelje. Sicer smo o tem že obvestili nekatere člane, vendar je ostalo vse kot prej.« Jaz sem o tej zadevi povprašal urednika za nasvet, pa mi je dejal takole: »Ti daj v naš list razpis za enega mizarja in enega mehanika, plačaj jima, nekajdnevni dopust na Krvavcu, »nafehtaj« kje nove mreže in ostalo potrebno opremo pa bo problem rešen.« Ker trenutno nimam dovolj prostih sredstev, bom takoj začel štediti, vendar bo šlo to zelo počasi.

Sedaj vam moram pa povedati še tole: Zadnje čase sem bil večkrat preveč oster, pa je zato uredniški odbor sklenil, da mi bo postavil normo glede števila bodic, ki jih lahko ima moj jež. — Norma je pa tako nizka, da moj jež potem ne bo niti ježek, temveč navadna podgana in še ta brez repa. V zvezi s tem sem se prav za to številko veselil nekaterih odstavkov, vendar jim je uredniški odbor izpulil 90% bodic, jaz sem jih pa nato vrgetl v koš.

Upam, da mi boste v tem pogledu pomagali, če hočete, da se boste še vi lahko tako smejali, kot so se člani uredniškega odbora, namreč mojim novicam.

Sedaj pa dovolj in nasvidenje! L. C.

PRIPIS!
Zadnjič sem prisostvoval tudi skupščini sindikata, pa sem se spomnil tiste zgodbe o hlapcu, ki je vse leto z nožem vrezoval znamenja in grehe na bangarju, po končani velikonočni spovedi pa jih je z nožem lepo zbrisal, češ: »sedaj pa lahko znova začnem.«

Mar ni tale zgodba tako resnična, tako življenjska?

1. maj

(dalje s 1. strani)
nja njegove pridobitve in nakazuje nadaljnjo pot v socializem.

Prav tega dvojnega bistva nove ustave se moramo tudi ob praznovanju praznika dela zavedati; doseženi uspehi, izraženi v novi ustavi, nas po pravici navdajajo s ponosom, naloge, ki iz nje izvirajo pa nas spodbujajo, da bomo tudi v bodoče vlagali vse naše sile za njihovo izpolnjevanje, tako da bomo ob slehernem praznovanju našega praznika vse bliže in bliže našemu cilju: socializmu.

To smo dolžni tistim, ki so žrtvovali svoje delo in svoja življenja za ta cilj, to smo dolžni samim sebi, dolžni pa smo to tudi svetovnemu proletariatu, kajti naš cilj ni in ne more biti samo socializem za nas, ampak socializem za vse človeštvo.

T. M.

Kako bo letos z dopusti, regresi itd.

(dalje s 4. strani)

računa pri prvem izplačilu njihovega osebnega dohodka.

Člani kolektiva in svojci, ki jim pripada regres in koristijo dopust v našem počitniškem domu, plačajo dnevno 400 din. Otroci, ki koristijo polovnični obrok in svoje ležišče 230 din.

V poslovalnici počitniškega doma v Bohinju znaša nočnina za člane kolektiva in svojca, ki ga vzdržuje, 100 din na posteljo, za vse ostale 200 din, za bivanje v koči na Krvavcu je odškodnina za člane kolektiva in svojca, ki ga vzdržuje, 50 din, za vse ostale 100 din za posamezni dan.

Člani kolektiva in svojci, ki pridejo v počitniški dom brez napotnice, plačajo polno ceno oskrbnega dne.

4. Prevozi

Cena prevoza z našim avtobusom v obe smeri je za Fieso 800 din in za Novigrad 900 din na osebo.

Člani kolektiva in njihovi svojci lahko koristijo za prevoz na letovanje v počitniški dom Fiesa in Novigrad obrazec K-15 (sindikalna vožnja s 75 odstotki popusta). V tem primeru plačajo vožnjo v obe smeri za Fieso 350 din, za Novigrad 400 din. Otroci plačajo prevoz v počitniške domove v polovničnem znesku, kolikor ne koristijo sedeža. Če otroci v starosti do 4 let ne koristijo svojega sedeža, ne plačajo prevoza.

Avtobus za Fieso bo vozil vsako sredo in petek, v Novigrad pa vsak torek in četrtek. Odhod avtobusa je ob 6. uri zjutraj izpred vratarne obrata I, povratek pa ob 16. uri.

V Bohinju v letošnjem letu verjetno ne bo vozil tovarniški avtobus.

V oskrbnem dnevu ni vračunana turistična taksa, katero plača vsak član kolektiva v počitniškem domu.

Vse ostale informacije dobijo člani kolektiva ob vpisu.

Upravni odbor počitniškega doma

Francka Prijatelj pripoveduje o sebi

Doma sem iz Zbilj pri Medvodah. Oče je bil čevljar, mati pa nam je gospodinjala. Bilo nas je sedem otrok. Imeli smo nekaj malega zemlje in živeli v težkih razmerah. Posebno hudo je bilo, ko se je oče vrnil ranjen iz prve svetovne vojne, ker potem kot invalid ni mogel več izvrševati svojega poklica. Živel smo le od koščka zemlje.

Ko sem bila mlada, sem si vedno želela, da bi postala učiteljica, vendar je to ostala samo želja. Zaradi težkih razmer sem morala

že s 14 leti služiti na večjo kmetijo.

Leta 1938 sem prišla v tovarno Inteks, in sicer v kosmatilnico. Tam sem tudi ostala.

Leta 1947 sem se poročila. Tudi mož je zaposlen v našem podjetju, in sicer v predilnici. Moja želja je, da bi lahko omogočila šolanje sinu, da bi tako vsaj on postal to, kar si želi.

V podjetju sem zadovoljna, ker rada delam, s sodelavci se tudi dobro razumem in zato nimam posebnih težav. Doma je seveda vedno dovolj dela, ker moram gospodinjiti, vendar se z dobro voljo marsikaj naredi in tudi preboli.

Ves prosti čas pa izkoristim za branje knjig, seveda takšnih, ki odgovarjajo moji izobrazbi, torej bolj preprostih. Zelo rada se tudi zavrtim, če mi glasba odgovarja, hodim z užitkom v kino itd. Ob sobotah pa jo navadno mahnem v Ljubljano k sorodnikom, s katerimi obiščem tudi gledališče. Če bi imela malo več časa bi hodila zelo rada tudi v hribe, tako pa poletje preživim doma in na Sori, kjer se je kaj prijetno kopati.

Moja oziroma najina hišica stoji na lepem prostoru in nama omogoča, da delava tudi izlete v okolico, kar človeku dostikrat pomaga, da se sprosti in nabere novih moči.

Moram reči, da sem z vsem, kar imam in kar mi nudi življenje, zares zadovoljna, ker sem svobodna, zdrava in tudi vesela.

Janez je bil v našem podjetju od leta 1936, in sicer kot pomočnik moleterja v gravuri. Svoje delo je opravljal vestno in marljivo, še posebno pa smo ga cenili zato, ker je vedno in z dobro voljo pomagal svojim sodelavcem. Zanj ni bilo pretežno nobeno delo. Sedaj, ko ga ni več med nami čutimo, da je z njegovim odhodom v oddelku nastala vrzel, ki jo bo le težko kdo izpopolnil. Vsi si ga lahko vzamejo za zgled, saj je bil res priden član in dober tovariš.

Ob odhodu mu še enkrat želimo mnogo sreče in veselja ter zdravja, saj je vse to in še mnogo več tudi zaslužil.

Člani gravure

Meseca aprila je odšla v pokoj tudi flajerka Francka Koder. V podjetju je bila zaposlena 18 let. Čeprav je šibkega zdravja, je bila vedno zelo marljiva. Še mnogo lepega — Francka!